

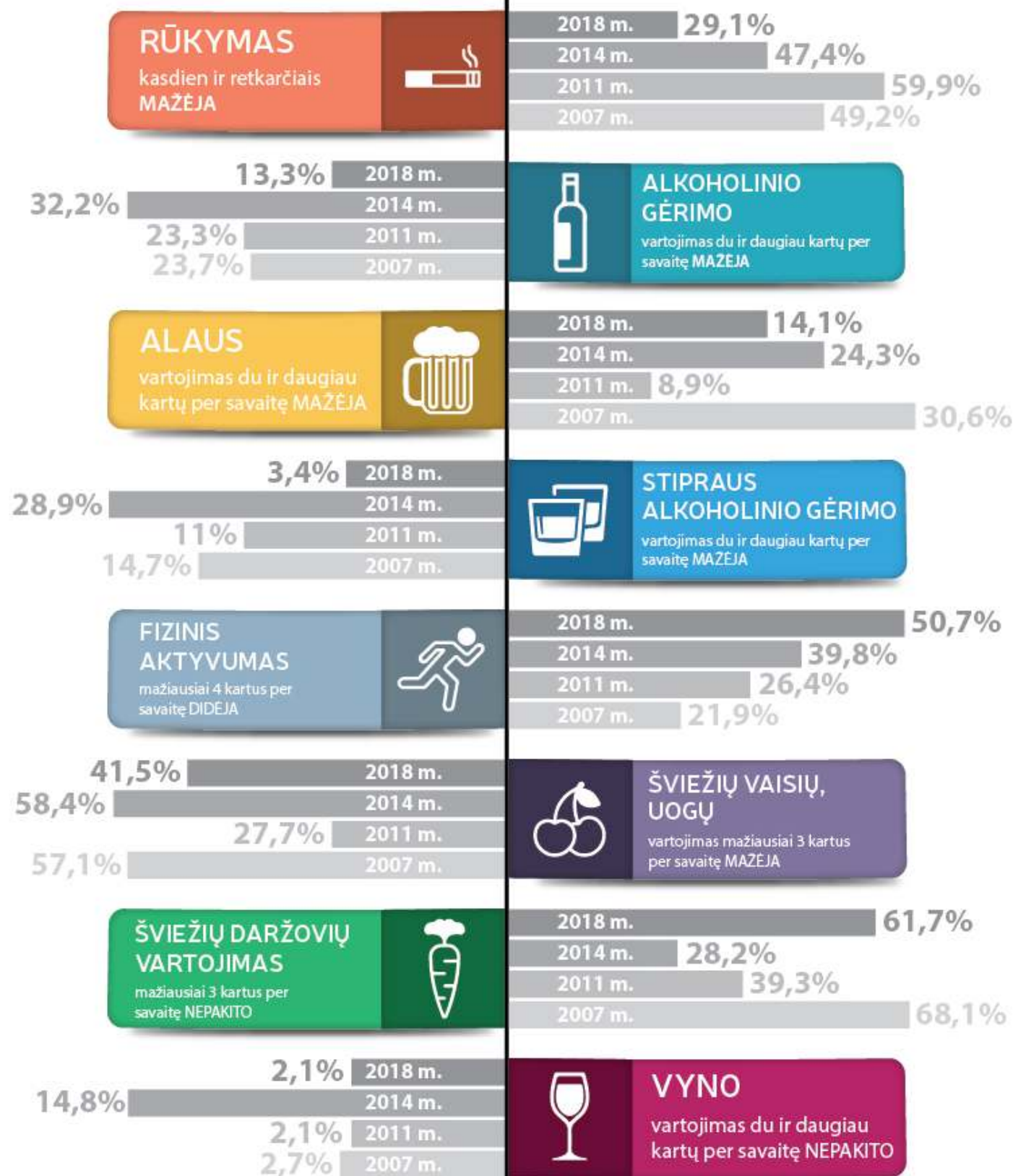

KLAIPĖDOS RAJONO SAVIVALDYBĖS
VISUOMENĖS SVEIKATOS BIURAS

KLAIPĖDOS RAJONO SUAUGUSIŲJŲ GYVENTOJŲ GYVENSENOS POKYČIAI PER 10 METŲ

2018

KLAIPĖDOS RAJONO SUAUGUSIŲJŲ ASMENŲ GYVENSENOS POKYČIAI PER 10 METŲ

TURINYS

4.....TYRIMO APRAŠYMAS

Tyrimo eiga.....	4
Tyrimo kontingentas ir imtis.....	4
Tyrimo instrumentas.....	4
Duomenų analizės metodai.....	4

5.....SOCIODEMOGRAFINIAI DUOMENYS RIMŲ REZULTATŲ POKYČIAI IR JŲ 7.....APTARIMAS

FIZINIS AKTYVUMAS.....	7
Fizinio aktyvumo skirtumai pagal socioekonominius duomenis ir metus.....	8
MITYBOS ĮPROČIAI.....	10
Šviežių daržovių vartojimo skirtumai pagal socioekonominius duomenis ir metus.....	12
Šviežių vaisių, uogų vartojimo skirtumai pagal socioekonominius duomenis ir metus.....	14
ŽALINGI ĮPROČIAI.....	16
Rūkymo skirtumai pagal socioekonominius duomenis ir metus.....	18
Bet kokio alkoholio vartojimo skirtumai pagal socioekonominius duomenis ir metus.....	20
SVEIKATA.....	23
Savo sveikatos vertinimo skirtumai pagal socioekonominius duomenis ir metus.....	25
Gyvenimo kokybės skirtumai pagal socioekonominius duomenis ir metus.....	28
GYVENIMO SĄLYGOS.....	30
EISMO SAUGUMAS.....	31

TYRIMO EIGA

Šiais metais visos Lietuvos mastu buvo vykdomas suaugusiųjų gyventojų gyvenamosios tyrimas, kurį koordinavo Higienos institutas, o apklausas atliko savivaldybių visuomenės sveikatos biurų specialistai. Nuo balandžio mėnesio 17 d. iki gegužės mėnesio 25 d. suaugusiųjų gyventojų gyvenamosios tyrimo apklausa vyko Klaipėdos rajono savivaldybėje. Apklausa kaimo ir miesto teritorijose buvo vykdoma skirtingai pagal metodologiją. Gargžduose apklausai vykdyti buvo sudaromas abėcėlinis gatvių sąrašas ir, naudojant atsitiktinių skaičių generatorių, atrenkamos gatvės. Atrinktose gatvėse buvo pasirenkami namai su nelyginiais numeriais. Jei pasirinktas namas buvo daugiabutis, tuomet jame pasirinktas kas antras nelyginis butas. Kaimuose ir miesteliuose atsitiktinai buvo pasirenkama gatvė ir aplankomas kiekvienas namas. Daugiabučiuose namuose pasirinkti nelyginiai butai. Kiekviename name ar bute respondentas atrenkamas atsitiktinai, vadovaujantis „paskutinio gimtadienio“ taisykle, t. y. jei name gyvena daugiau nei vienas 18 metų ir vyresnis asmuo, atrenkamas tas, kuris gimtadienį šventė paskutinis.

TYRIMO KONTINGENTAS IR IMTIS

Tyrimo populiacija – 18 metų amžiaus ir vyresni asmenys. Tyrimo imtis buvo apskaičiuota atsižvelgiant į populiacijos dydį, pasirinkus 5 proc. paklaidą ir 95 proc. tikimybę. 2007 m. tyrime dalyvavo 387 asmenys, 2011 m. – 386, 2014 m. – 394, 2018 m. – 419 suaugusiųjų gyventojų.

TYRIMO INSTRUMENTAS

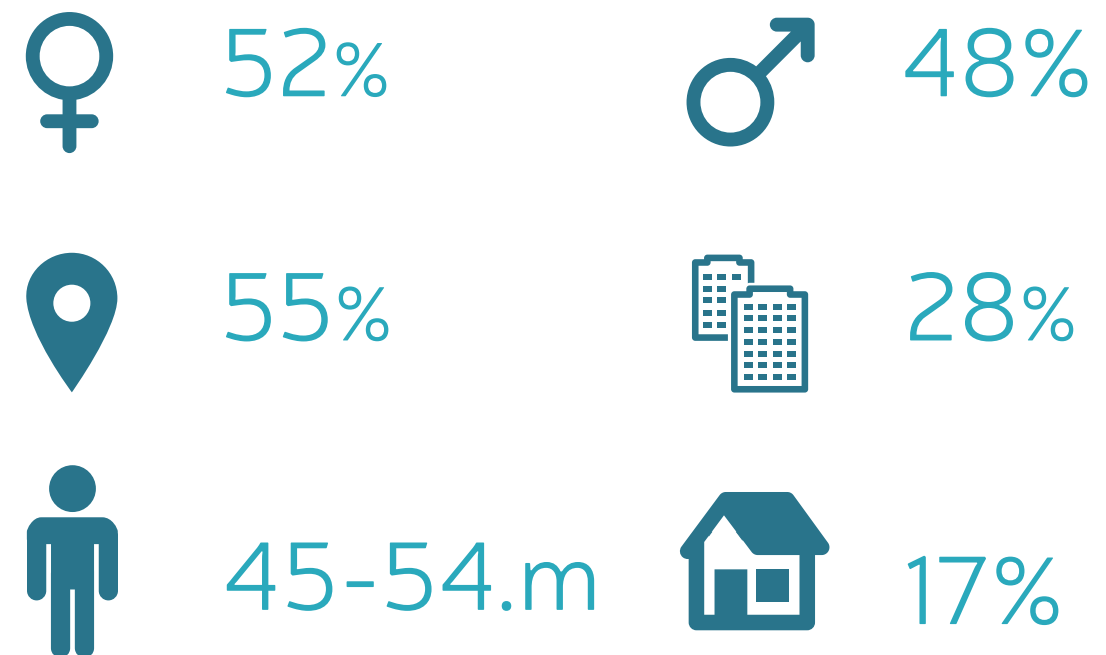
Suaugusiųjų gyventojų gyvenamosios tyrimo klausimyną sudaro 33 klausimai apie gyvenamąją visuomenės sveikatos priežiūros paslaugas, sveikatos raštingumą, sociodemografinius duomenis. Klaipėdos rajono savivaldybės gyventojams siekiant sistemingo stebėjimo, buvo pateiktos anketos su papildomais klausimais, nes nuo 2007 m. Klaipėdos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras vykdydavo savo rajono suaugusiųjų gyventojų gyvenamosios tyrimus. Naudotos anketos, kuriose jau buvo užpildyta daugiau negu pusė klausimų.

DUOMENŲ ANALIZĖS METODAI

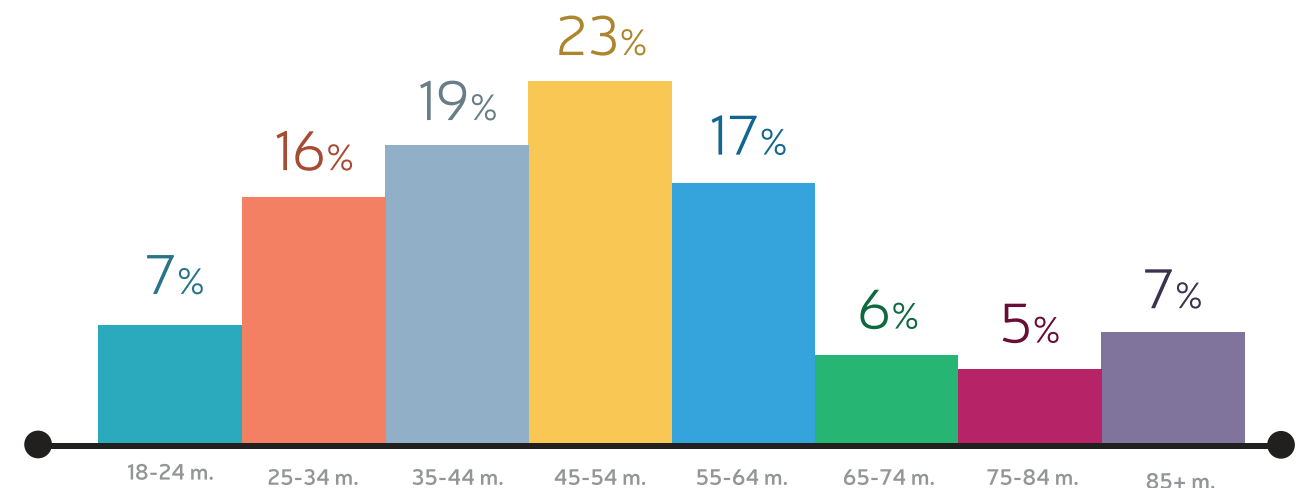
Surinkti anketinės apklausos duomenys buvo analizuojami SPSS 17.0 statistinių programų paketu ir „Ms Excel“ programa. Duomenų analizėje taikytas Chi kvadrato kriterijus. Skirtumas tarp grupių laikytas statistiškai reikšmingu, kai $p < 0,05$.

PASTABA: 2018 m. parengta tyrimo ataskaita atspindi tik Klaipėdos rajono savivaldybės suaugusiųjų gyventojų gyvenamosios pokyčius, rezultatų palyginimas su Lietuvos rodikliais bus galimas, kai Higienos institutas paskelbs Lietuvos bendrinius tyrimo rezultatus.

SOCIODEMOGRAFINIAI DUOMENYS

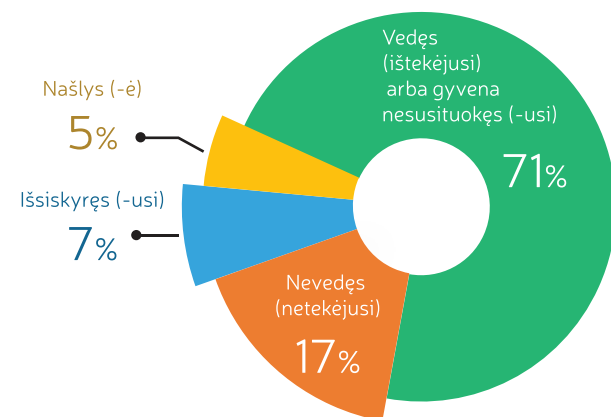

Tyrimo metu apklausta 51,6 proc. moterų ir 48,4 proc. vyrų. Pagal gyvenamąją vietą 55,1 proc. respondentų sudarė miestelio gyventojai, miesto – 27,7 proc., kaimo – 17,2 proc. Daugiausia apklausta 45-54 metų amžiaus gyventojų (1 pav.).

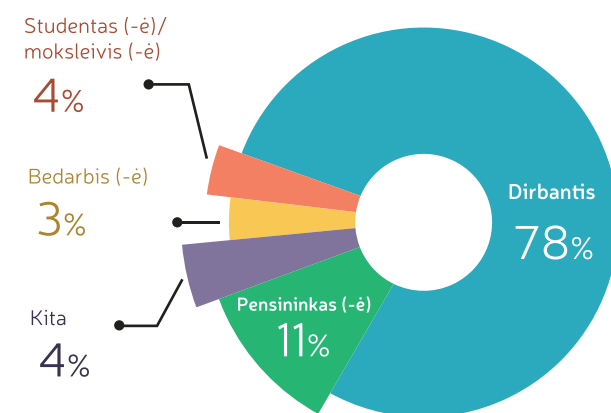

1 pav.

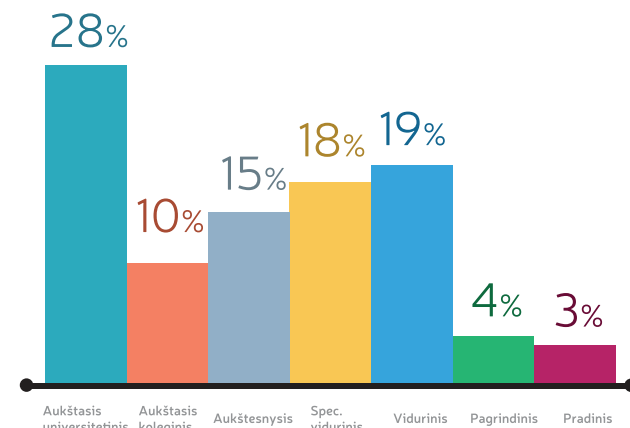
Respondentų pasiskirstymas pagal amžiaus grupes, 2018 m. (proc.)

2 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal šeimyninę padėtį, 2018 m. (proc.)

4 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal pagrindinį užsiėmimą, 2018 m. (proc.)

3 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal išsilavinimą, 2018 m. (proc.)

71 proc. apklaustųjų buvo susituokę arba gyveno poroje nesusituokę, 17 proc. – nevedę ar netekėjusios, 7 proc. – išsiskyrę (-ios) ir 5 proc. – našliai (-ės) (2 pav.).

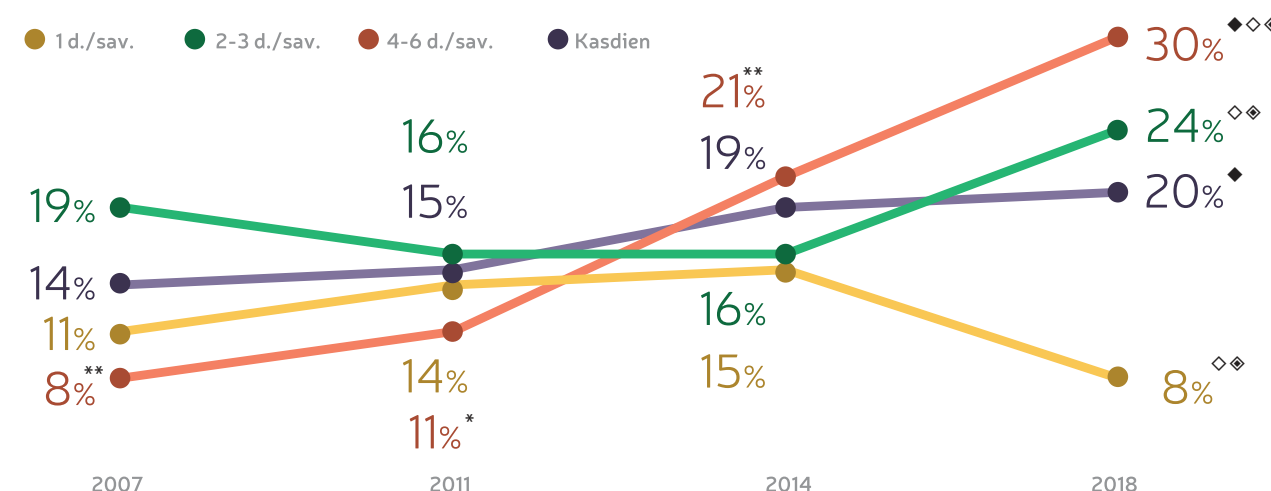
Trečdalis respondentų nurodė, kad turi aukštąjį universitetinį išsilavinimą, penktadalis – vidurinį, 15,4 proc. apklaustųjų – aukštesnįjį išsilavinimą (3 pav.).

Daugiau nei trys ketvirtadaliai respondentų dirba, 11 proc. apklaustųjų sudaro pensininkai (-ės), 2,6 proc. studentų. Apklausoje dalyvavo 3,4 proc. bedarbių (4 pav.).

TYRIMŲ REZULTATŲ POKYČIAI IR JŲ APTARIMAS

FIZINIS AKTYVUMAS

Pagal Pasaulio sveikatos organizacijos rekomendacijas, suaugusiems ir vyresnio amžiaus žmonėms rekomenduojama mažiausiai 5 kartus per savaitę užsiimti fizine veikla apie 30 minučių¹. 2018 m. trečdalis gyventojų energinga fizine veikla užsiima nuo 4 iki 6 kartų per savaitę, nuo 2007 m. tokių gyventojų padaugėjo 22,7 proc. ($p < 0,05$). 2018 m. kasdien sportuoja penktadalis respondentų, nuo 2007 m. besimankštinančių padaugėjo 6,3 proc. ($p < 0,0001$) (5 pav.).

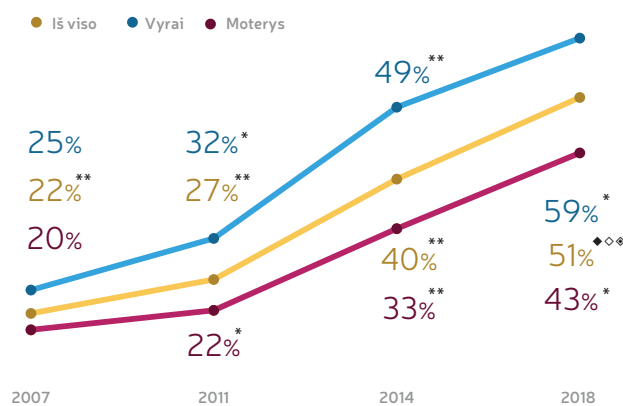
5 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kiek kartų per savaitę mažiausiai 30 min. užsiima energinga fizine veikla (proc.)

1 lentelė. Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kurie mažiausiai 4 kartus per savaitę 30 min. užsiima energinga fizine veikla, pagal amžiaus grupes (proc.)

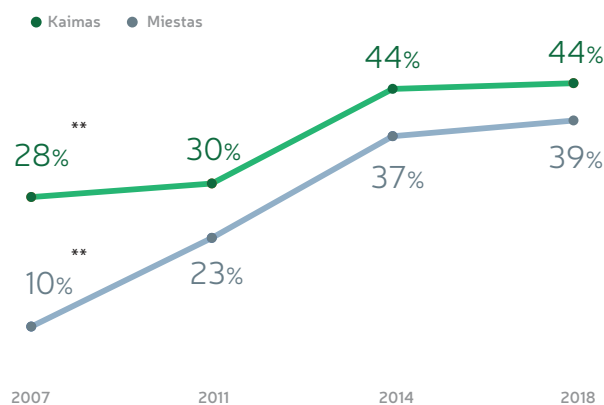
	<24 m.	25-34 m.	35-44 m.	45-54 m.	55-64 m.	65 + m.
2007	15,9*	16,5*	24	25	33,3*	25,9
2011	45,8**	22,1*	13,6**	28,9*	34,6*	-
2014	50	43,1	36,1	38,2	57,1	-
2018	53,1	42,2	39,2	50,5	59,4	62,7

¹ Physical Activity and Adults. WHO. Prieiga per internetą: http://www.who.int/dietphysicalactivity/factsheet_adults/en/.

FIZINIO AKTYVUMO SKIRTUMAI PAGAL SOCIOEKONOMINIUS DUOMENIS IR METUS

6 pav. * $p < 0,05$ ** $p < 0,0001$ (2018 m. palyginti su 2007 m.; 2011 m.; 2014 m.)
Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kurie mažiausiai 4 kartus per savaitę 30 min. užsiima energinga fizine veikla, pagal lytį (proc.)

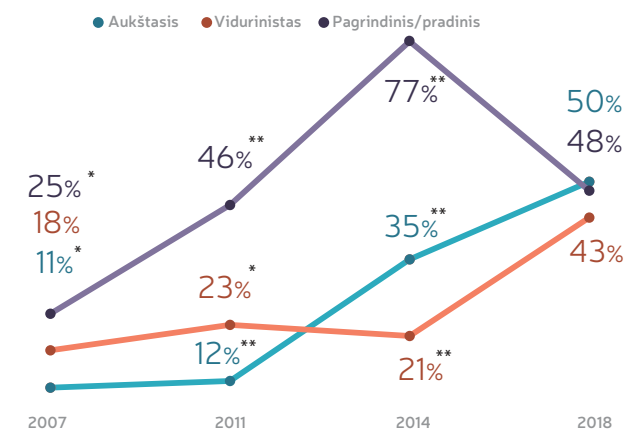
7 pav. ** $p < 0,0001$
Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kurie mažiausiai 4 kartus per savaitę 30 min. užsiima energinga fizine veikla, pagal gyvenamąją vietą (proc.)

2018 m., palyginus su 2007 m., fizinis aktyvumas mažiausiai 4 kartus per savaitę padidėjo nuo 21,9 proc. iki 50,7 proc. ($p < 0,0001$). Vyrų sportuoja daugiau 4 ir daugiau kartų per savaitę nei moterys ($p < 0,05$ ir $p < 0,0001$). Padidėjo fizinio aktyvumo skirtumas tarp vyrų ir moterų, nuo 2007 m. tiek moterų, tiek vyrų fizinis aktyvumas didėja ($p < 0,0001$) (6 pav.).

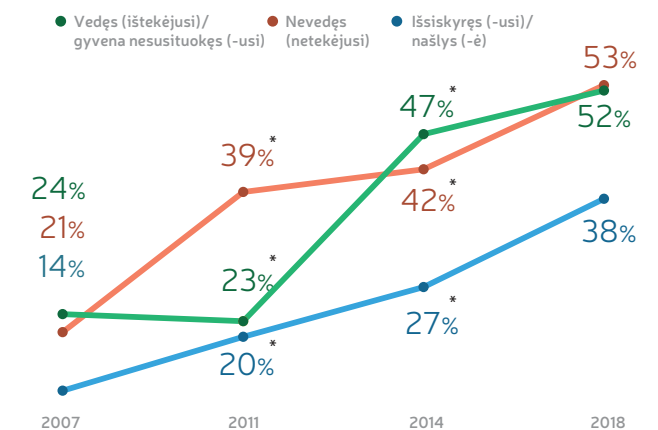
Sumažėjo fizinio aktyvumo skirtumas tarp miesto ir kaimo gyventojų. Nuo 2007 m. tiek miesto, tiek kaimo gyventojų, kurie mankština mažiausiai 4 kartus per savaitę, daugėja ($p < 0,0001$ ir $p < 0,05$) (7 pav.).

2018 m., palyginus su 2007 m., jaunimo iki 24 m., kurie mankština 4 ir daugiau kartų per savaitę, padaugėjo 37,2 proc. ($p = 0,0001$), 45-54 m. asmenų – 25,5 proc. ($p < 0,05$), 55-64 m. gyventojų – 26,1 proc. ($p < 0,05$) (1 lent.).

2018 m., palyginus su 2007 m., sumažėjo fizinio aktyvumo skirtumas tarp aukštąjį ir pradinį, pagrindinį išsilavinimą turinčių asmenų. Nuo 2007 m. aukštąjį išsilavinimą turintys asmenys daugiau sportuoja 4 ir daugiau kartų per savaitę ($p < 0,05$). Nuo 2014 m. asmenys, turintys pradinį, pagrindinį išsilavinimą, energinga fizine veikla užsiima mažiau ($p < 0,0001$) (8 pav.).

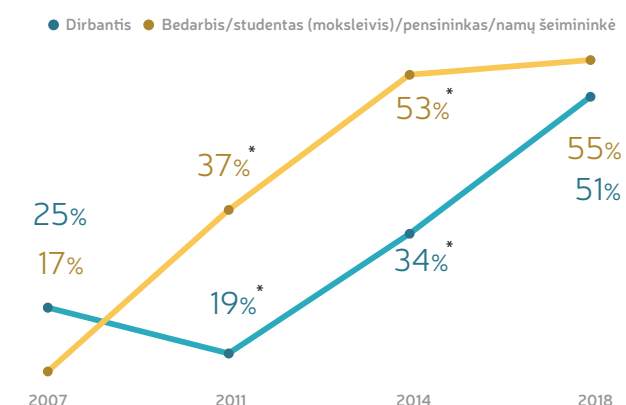
8 pav. * $p < 0,05$ ** $p < 0,0001$
Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kurie mažiausiai 4 kartus per savaitę 30 min. užsiima energinga fizine veikla, pagal išsilavinimą (proc.)

9 pav. * $p < 0,05$
Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kurie mažiausiai 4 kartus per savaitę 30 min. užsiima energinga fizine veikla, pagal šeimyninę padėtį (proc.)

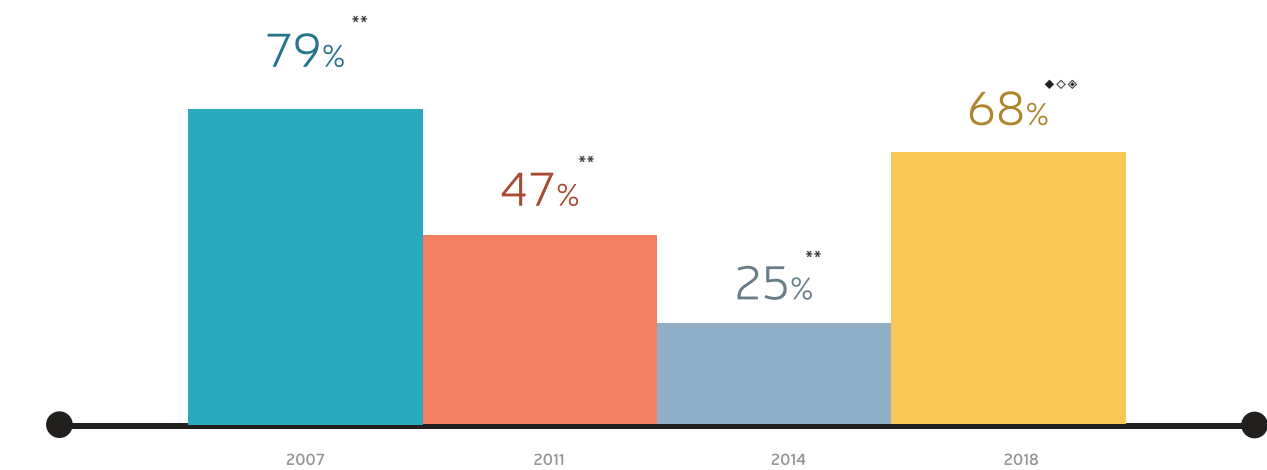
2018 m., lyginant su 2007 m., padidėjo fizinio aktyvumo skirtumas tarp išsiskyrusių ir vedusių (ištekęs), bei tarp išsiskyrusių ir nevedusių (netekęs). 2018 m., palyginus su 2007 m., išsiskyrę (-usios), nevedę (netekęsios) daugiau mankština 4 ir daugiau kartų per savaitę ($p < 0,05$ ir $p < 0,0001$) (9 pav.).

Nuo 2011 m. dirbantys asmenys ir nuo 2007 m. bedarbiai, studentai, moksleiviai, pensininkai (-ės), namų šeimininkės daugiau sportuoja 4 ir daugiau kartų per savaitę ($p < 0,0001$) (10 pav.).

10 pav. * $p < 0,05$
Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kurie mažiausiai 4 kartus per savaitę 30 min. užsiima energinga fizine veikla, pagal pagrindinį užsiėmimą (proc.)

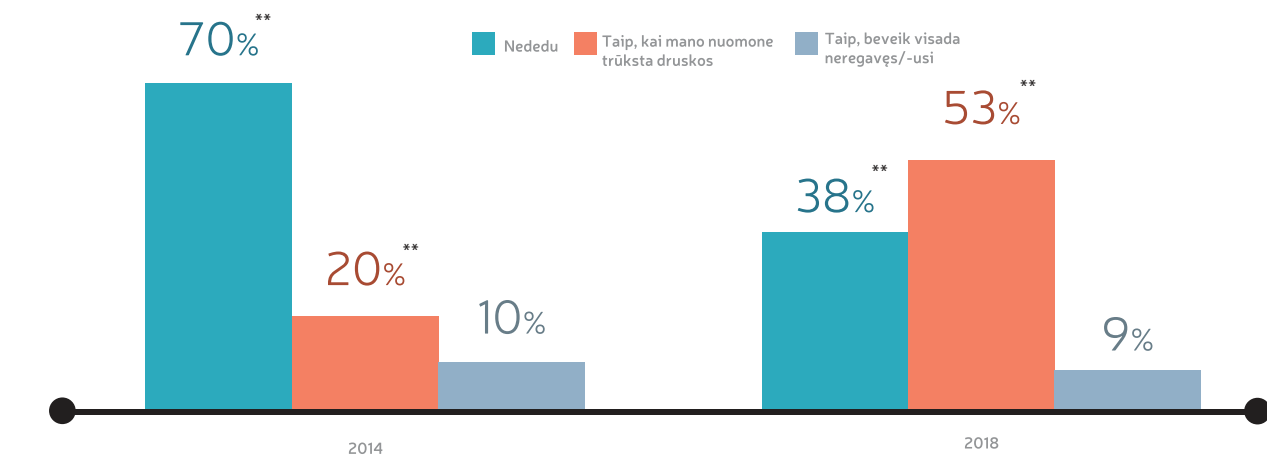
MITYBOS ĮPROČIAI

11 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kaip dažnai valgo daržoves ir vaisius (proc.).

2018 m. daugiau nei pusė apklaustųjų paprastai pusryčiauja ir tai yra 42,5 proc. daugiau nei 2014 m. ($p<0,0001$) (11 pav.).

2018 m., palyginus su 2014 m., mažiau respondentų yra nededančių druskos į jau paruoštą maistą ($p<0,0001$). 2018 m. 53,4 proc. - deda druskos į paruoštą maistą, kai jų nuomone jos trūksta (12 pav.).

12 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal tai, ar papildomai deda druskos į paruoštą maistą (proc.).

Pagal Pasaulio sveikatos organizacijos rekomendacijas, daržovių ir vaisių per dieną reikėtų suvalgyti ne mažiau kaip 400 gramų, siekiant užtikrinti tinkamą skaidulinių medžiagų kiekį ir sumažinti lėtinių neinfekcinių ligų riziką². Pagal Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerijos maisto pasirinkimo piramidę, kelis kartus per dieną reikėtų vartoti daržovių, vaisių/uogų, grūdinių produktų, košės. Mėsą, vištieną, žuvį rekomenduojama vartoti kasdien, bet saikingai³.

2018 m. kas trečias asmuo daržoves, vaisius vartoja vieną ar daugiau kartų per dieną (38,4 proc. ir 29,5 proc.). Nuo 2014 m. šviežių daržovių vartojimas 6-7 dienas per savaitę padidėjo 16 proc., 3-5 dienas per savaitę - 17,5 proc. ($p<0,0001$). 2018 m., palyginus su 2014 m., šviežių vaisių, uogų vartojimas 3-5 dienas per savaitę sumažėjo, tačiau daugiau asmenų vartoja 1-2 dienas per savaitę ($p<0,0001$). Nuo 2014 m. košių, dribsnių vartojimas 6-7 dienas per savaitę sumažėjo, daugiau vartoja 1-2 kartus per savaitę ($p<0,0001$). Suaugusieji vištieną daugiau valgo 1-2 dienas arba 3-5 dienas per savaitę ($p<0,0001$). Nuo 2014 m. žuvį daugiau žmonių vartoja 1-2 kartus per savaitę ($p<0,0001$). Mėsą daugiau apklaustųjų vartoja 6-7 dienas arba 3-5 dienas per savaitę ($p<0,0001$) (2 lent.).

2 lentelė. Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kiek kartų per savaitę valgo tam tikrus maisto produktus (proc.).

		Šviežios daržovės	Kitokios daržovės	Šviežūs vaisiai, uogos	Kitokie vaisiai, uogos	Košės, dribsniai	Vištiena	Žuvis	Mėsa
Nė karto	2011	8,6**	44**	24,5**	62,2**	27,7*	13**	22,7**	30,6**
	2014	19,8**	13,2**	12,4**	15,3**	20,9*	40,7**	54,6**	51,5**
	2018	3,3***	8,3***	14,1***	26,7***	31,3***	6,9***	29,4***	3,3***
1-2 d.	2011	51,8	39,6	47,4**	26,2*	36**	45,9*	37,9	33,9
	2014	52	41,9	29,2**	19,6*	22,4**	37,4*	34	32,5
	2018	35,3***	44,4	44,4***	48,8***	44,6***	57,3***	54,5***	33,8
3-5 d.	2011	26,3*	14**	18**	10,2**	20,6	24,6*	23,2**	24,6*
	2014	20,3*	32**	42,1**	36,9**	20,1	15,8*	7,4**	13,7*
	2018	37,8***	32***	27,4***	17,1***	17	28,3***	9,6***	46***
6-7 d.	2011	12,8*	2,3**	9,6*	1,3**	15,7**	16,3**	16,2**	10,4**
	2014	7,9*	12,9**	16,2*	28,2**	36,6**	6,1**	4,1**	2,3**
	2018	23,9***	15,2***	14,1***	7,5***	7,2***	7,5***	6,5***	16,4**

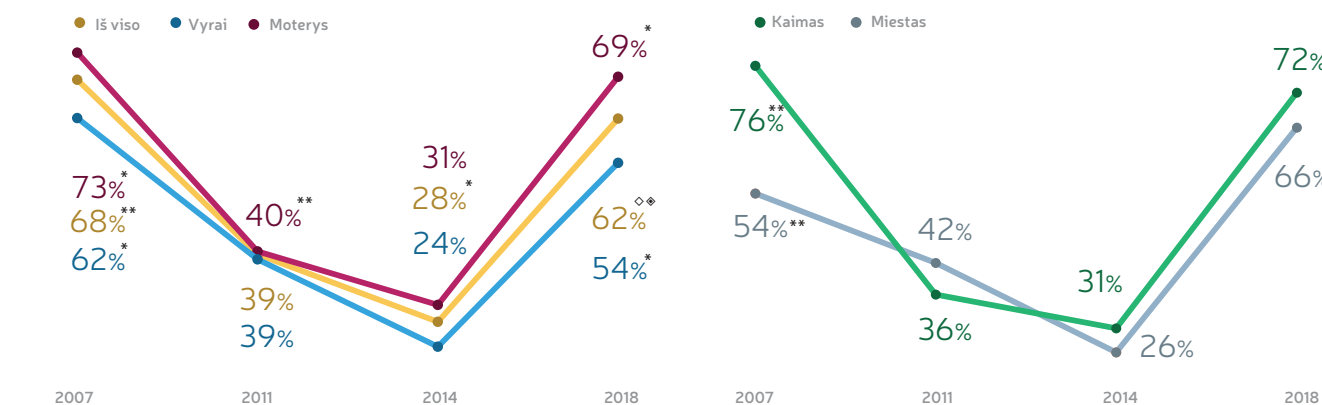
² Healthy diet. (2015). WHO. Prieiga per internetą: <http://www.who.int/mediacentre/factsheets/fs394/en/>

³ Maisto pasirinkimo piramidė. (2016). Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija. Prieiga per internetą: <https://sam.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/visuomenes-sveikatos-prieziura/mityba-ir-fizinis-aktyvumas-2/sveika-mityba-ir-gyventoju-mitybos-gerinimas/maisto-pasirinkimo-piramide-plakatas>

ŠVIEŽIŲ DARŽOVIŲ VARTOJIMO SKIRTUMAI PAGAL SOCIOEKONOMINIUS DUOMENIS IR METUS

2018 m., palyginus su 2014 m., šviežių daržovių vartojimas, mažiausiai 3 kartus per savaitę, padidėjo 33,5 proc. ($p < 0,0001$). Moterys daugiau nei vyrai valgo šviežias daržoves 3 ir daugiau kartų per savaitę ($p < 0,05$). Nuo 2014 m. tiek moterys, tiek vyrai daugiau vartoja šviežias daržoves mažiausiai 3 dienas per savaitę ($p < 0,0001$) (13 pav.).

2018 m., palyginus su 2007 m., šviežių daržovių vartojimo skirtumas sumažėjo tarp miesto ir kaimo gyventojų. Nuo 2014 m. tiek miesto, tiek kaimo gyventojai daugiau valgo daržoves mažiausiai 3 kartus per savaitę ($p < 0,0001$) (14 pav.).

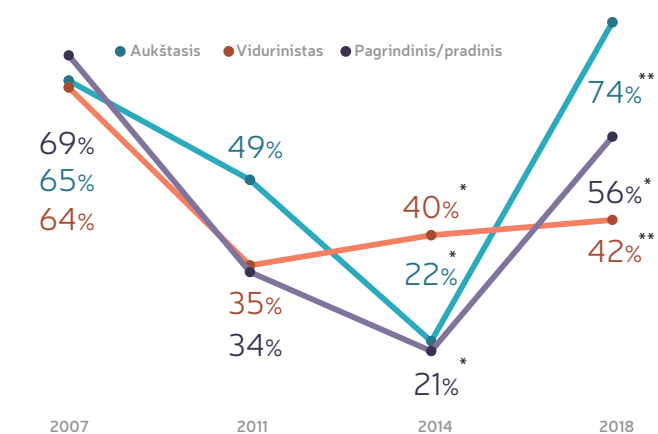

13 pav. * $p < 0,05$ ** $p < 0,0001$ (2018 m. palyginti su $\diamond$ 2011 m.; $\blacklozenge$ 2014 m.)
Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kurie mažiausiai 3 kartus per savaitę vartoja šviežias daržoves, pagal lytį (proc.)

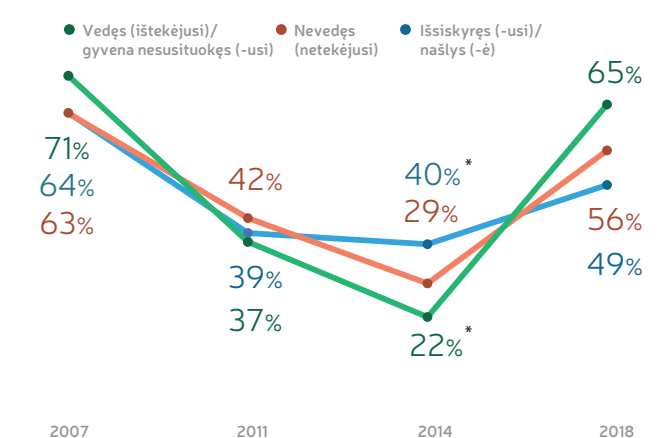
14 pav. ** $p < 0,0001$
Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kurie mažiausiai 3 kartus per savaitę vartoja šviežias daržoves, pagal gyvenamąją vietą (proc.)

3 lentelė. * $p < 0,05$
Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kurie mažiausiai 3 kartus per savaitę vartoja šviežias daržoves, pagal amžiaus grupes (proc.)

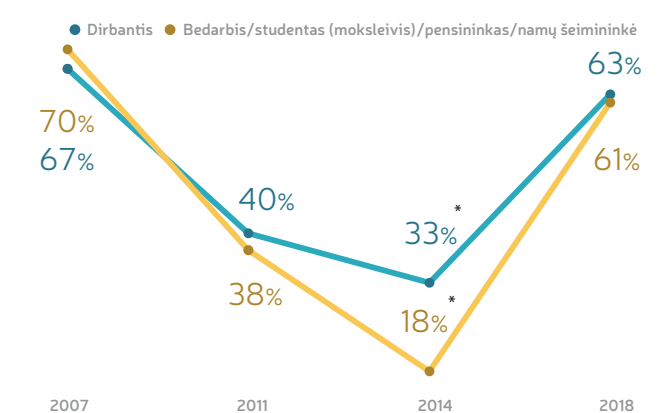
	<24 m.	25-34 m.	35-44 m.	45-54 m.	55-64 m.	65-74 m.
2007	60,9	68,3	70	70,8	70,6	72,1
2011	29,2*	48,4*	46,6*	33*	29,4*	-
2014	30	26,6	24,1	32,5	42,9	-
2018	56,7	66,7	62,3	62	60,3	59,4

15 pav. * $p < 0,05$ ** $p < 0,0001$
Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kurie mažiausiai 3 kartus per savaitę vartoja šviežias daržoves, pagal išsilavinimą (proc.)

16 pav. * $p < 0,05$
Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kurie mažiausiai 3 kartus per savaitę vartoja šviežias daržoves, pagal šeimyninę padėtį (proc.)

17 pav. * $p < 0,05$
Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kurie mažiausiai 3 kartus per savaitę vartoja šviežias daržoves, pagal pagrindinį užsiėmimą (proc.)

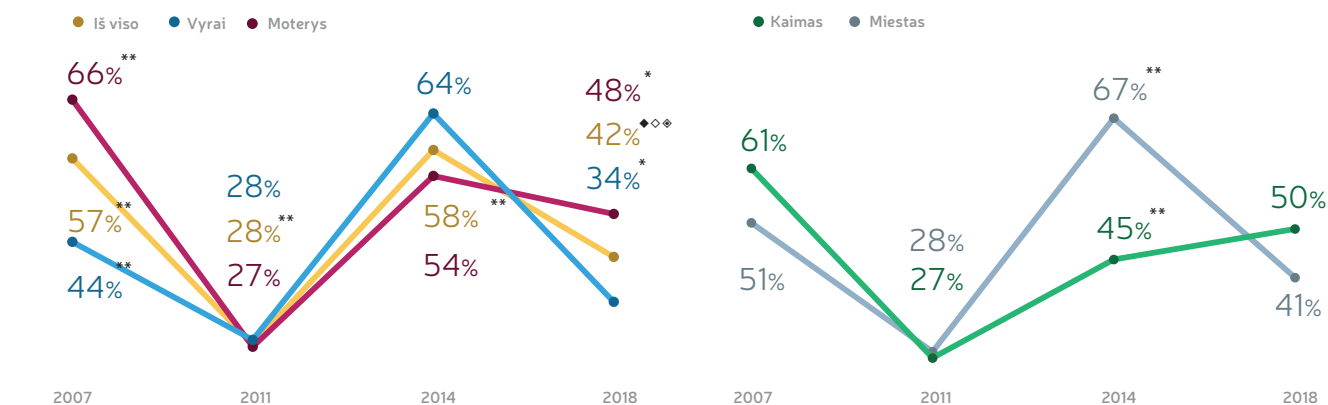
2018 m., palyginus su 2014 m., 40,1 proc. daugiau 25-34 m. asmenų vartoja šviežias daržoves mažiausiai 3 kartus per savaitę, 35-44 m. – 38,2 proc., 45-54 m. – 29,5 proc. ($p < 0,0001$) (3 lent.).

Aukštąjį išsilavinimą turintys asmenys daugiau vartoja šviežias daržoves 3 ir daugiau kartų per savaitę, nei turintys vidurinį ar pradinį, pagrindinį išsilavinimą ($p < 0,0001$ ir $p < 0,05$). 2018 m., palyginus su 2007 m., padidėjo daržovių vartojimo skirtumas tarp aukštąjį ir vidurinį, tarp aukštąjį ir pradinį, pagrindinį, tarp vidurinį ir pradinį, pagrindinį išsilavinimą turinčių asmenų. 2018 m., palyginus su 2014 m., tiek aukštąjį, tiek pradinį, pagrindinį išsilavinimą turintys asmenys daugiau vartoja daržoves mažiausiai 3 kartus per savaitę ($p < 0,0001$ ir $p < 0,05$) (15 pav.).

2018 m., palyginus su 2007 m., padidėjo daržovių valgymo skirtumas tarp išsiskyrusių, našlių ir nevedusių, netekėjusių, tarp išsiskyrusių, našlių ir vedusių, ištekėjusių. Nuo 2014 m. nevedę, netekėjusios daugiau vartoja šviežias daržoves 3 ir daugiau kartų per savaitę ($p < 0,05$) (16 pav.).

Nuo 2014 m. 30,2 proc. daugiau dirbančių asmenų valgo šviežias daržoves 3 ir daugiau kartų per savaitę, 43,1 proc. taip pat daugiau daržovių valgo bedarbiai, studentai, moksleiviai, pensininkai, namų šeimininkės ($p < 0,0001$) (17 pav.).

ŠVIEŽIŲ VAISIŲ, UOGŲ VARTOJIMO SKIRTUMAI PAGAL SOCIOEKONOMINIUS DUOMENIS IR METUS

18 pav. * $p < 0,05$ ** $p < 0,0001$ (2018 m. palyginti su 2007 m.; 2011 m.; 2014 m.) Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kurie mažiausiai 3 kartus per savaitę vartoja šviežius vaisius, uogas, pagal lytį (proc.)

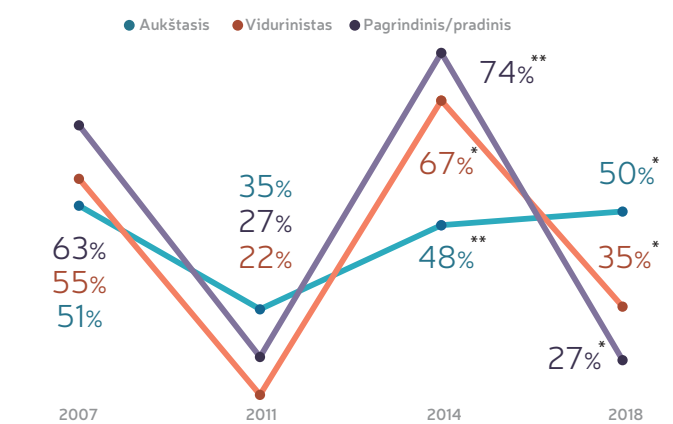
19 pav. ** $p < 0,0001$ Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kurie mažiausiai 3 kartus per savaitę vartoja šviežius vaisius, uogas, pagal gyvenamąją vietą (proc.)

2018 m., palyginus su 2014 m., šviežių vaisių, uogų vartojimas 3 ir daugiau kartų per savaitę sumažėjo 16,9 proc. ($p < 0,0001$). Moterys daugiau nei vyrai valgo šviežius vaisius, uogas ($p < 0,05$). 2018 m., palyginus su 2007 m., sumažėjo vaisių, uogų vartojimo skirtumas tarp vyrų ir moterų. Nuo 2014 m. 29,8 proc. mažiau vyrų valgo šviežius vaisius, uogas mažiausiai 3 kartus per savaitę ($p < 0,0001$) (18 pav.).

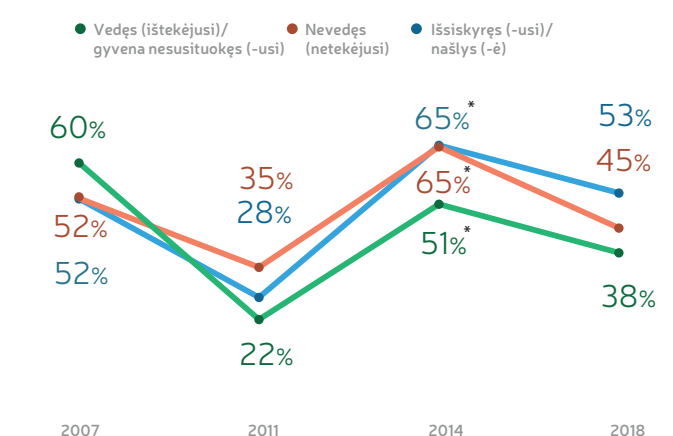
Nuo 2014 m. miesto gyventojai mažiau vartoja šviežius vaisius, uogas 3 ir daugiau kartų per savaitę ($p < 0,0001$). 2018 m., palyginus su 2011 m., kaime šviežių vaisių, uogų vartojimas padidėjo 22,8 proc. ($p < 0,05$) (19 pav.).

4 lentelė. * $p < 0,05$ Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kurie mažiausiai 3 kartus per savaitę vartoja šviežius vaisius, uogas, pagal amžiaus grupes (proc.)

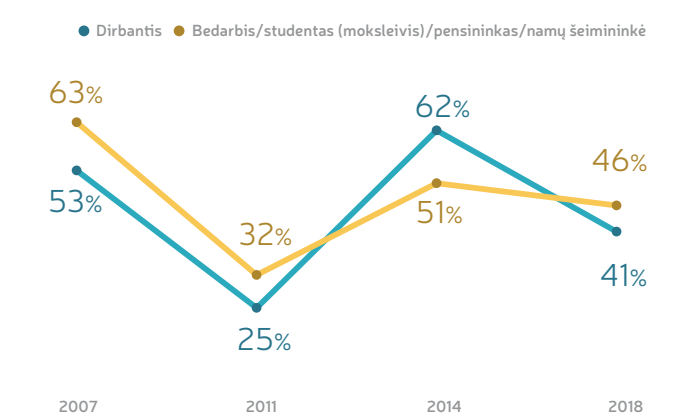
	<24 m.	25-34 m.	35-44 m.	45-54 m.	55-64 m.	65 + m.
2007	54,5	51,2	59,2	60,9	50	67,8
2011	27,1	30,9	33	21,6	23,1	-
2014	45	66,1*	46,6*	67,5*	57,1	-
2018	41,9	42,4	34,2	40	44,8	48,3

20 pav. * $p < 0,05$ ** $p < 0,0001$ Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kurie mažiausiai 3 kartus per savaitę vartoja šviežius vaisius, uogas, pagal išsilavinimą (proc.)

21 pav. * $p < 0,05$ Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kurie mažiausiai 3 kartus per savaitę vartoja šviežius vaisius, uogas, pagal šeimyninę padėtį (proc.)

22 pav. * $p < 0,05$ Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kurie mažiausiai 3 kartus per savaitę vartoja šviežius vaisius, uogas, pagal pagrindinį užsiėmimą (proc.)

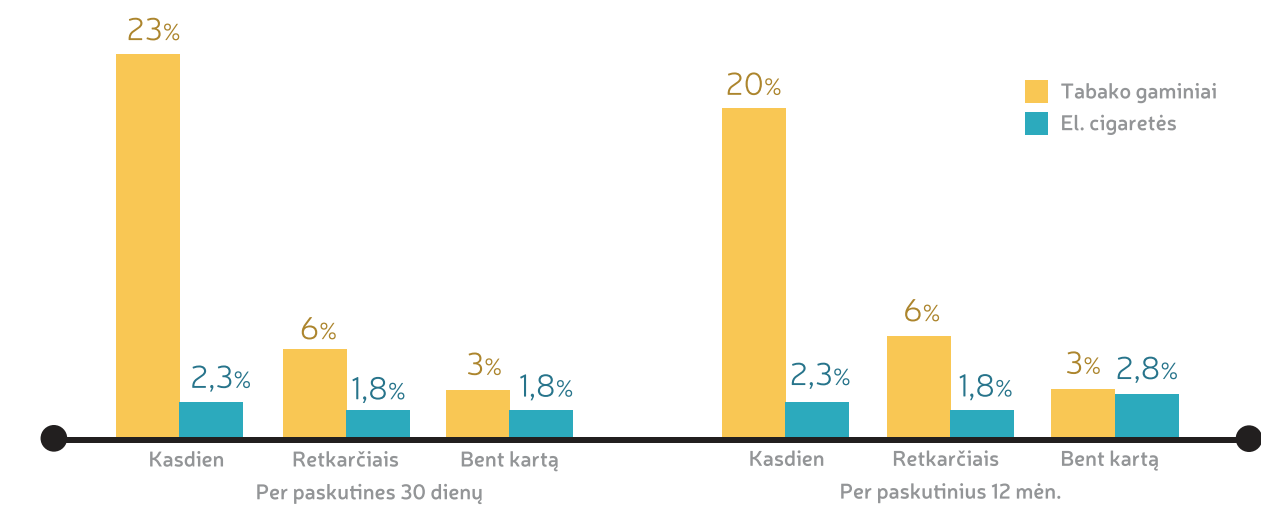
2018 m., palyginus su 2014 m., 25-34 m. ir 45-54 m. asmenys mažiau vartoja šviežius vaisius, uogas 3 ir daugiau kartų per savaitę ($p < 0,05$) (4 lent.).

Aukštąjį išsilavinimą turintys asmenys daugiau valgo šviežius vaisius, uogas 3 ir daugiau kartų per savaitę nei turintys vidurinį ar pradinį, pagrindinį išsilavinimą ($p < 0,05$). 2018 m., palyginus su 2007 m., padidėjo šviežių vaisių, uogų vartojimo skirtumas tarp aukštąjį ir vidurinį, tarp aukštąjį ir pradinį, pagrindinį išsilavinimą turinčių asmenų. 2018 m., palyginus su 2014 m., vidurinį ir pradinį, pagrindinį išsilavinimą turintys asmenys mažiau valgo šviežių vaisių, uogų. ($p < 0,05$ ir $p < 0,0001$) (20 pav.)

2018 m., palyginus su 2007 m., padidėjo šviežių vaisių, uogų vartojimo skirtumas tarp išsiskyrusių, našlių ir nevedusių, netekėjusių, tarp išsiskyrusių, našlių ir vedusių, ištekėjusių, gyvenančių nesusituokus. Nuo 2014 m. nevedę, netekėjusios ir vedę, ištekėjusios, gyvenantys nesusituokę mažiau vartoja šviežius vaisius, uogas 3 ir daugiau kartų per savaitę ($p < 0,05$) (21 pav.).

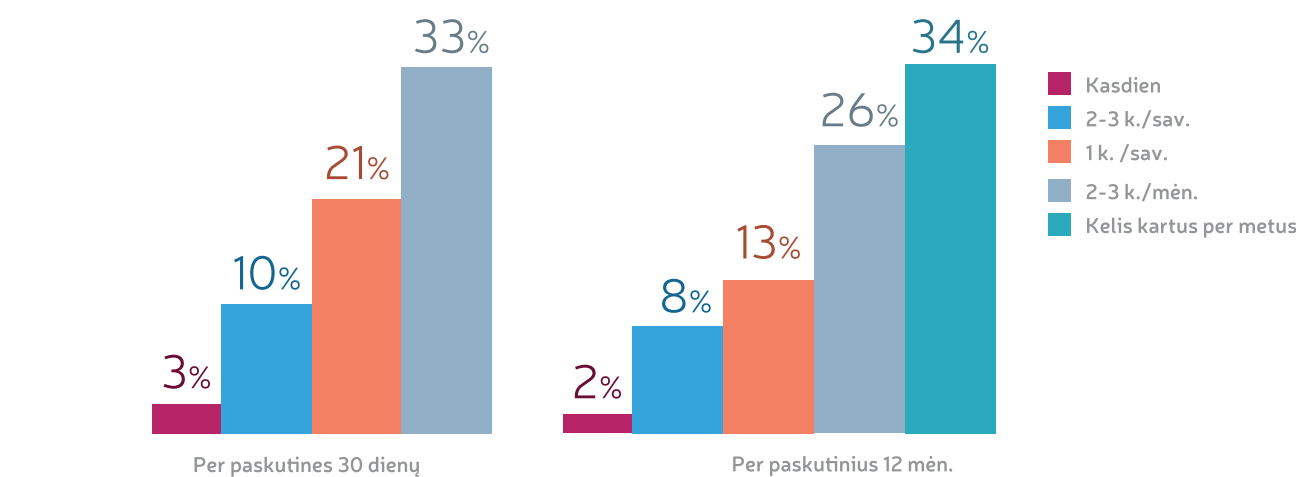
2018 m., palyginus su 2007 m., sumažėjo šviežių vaisių, uogų vartojimo skirtumas tarp dirbančių ir bedarbių, studentų, moksleivių, pensininkų, namų šeimininkių. 2018 m., palyginus su 2014 m., 20,9 proc. mažiau dirbančių asmenų valgo šviežius vaisius, uogas mažiausiai 3 kartus per savaitę ($p < 0,0001$) (22 pav.).

ŽALINGI ĮPROČIAI

23 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal tai, ar vartoja tabako gaminius, rūko elektronines cigaretes, 2018 m. (proc.)

2018 m. kas ketvirtas suaugęs asmuo per paskutinį mėnesį tabako gaminius vartojo kasdien, elektronines cigaretes – 2,3 proc. Bent kartą per paskutines 30 dienų tabako gaminius vartojo 3 proc., elektronines cigaretes mažiau – 1,8 proc. (23 pav.).

24 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal tai, ar vartoja alkoholinius gėrimus, 2018 m. (proc.)

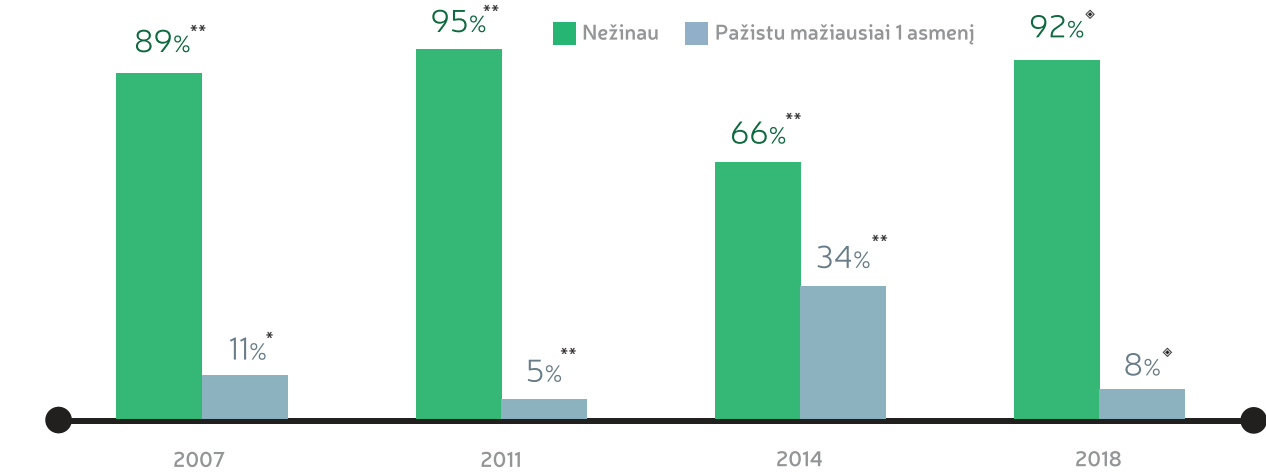
2018 m. per paskutinį mėnesį 2,8 proc. respondentų alkoholinius gėrimus vartojo kasdien, kas dešimtas asmuo – 2 ar 3 kartus per savaitę išgėrė alkoholinių gėrimų. Kas ketvirtas apklaustas žmogus per paskutinius metus yra buvęs apsvaigęs nuo alkoholio (27,7 proc.). Per paskutines 30 dienų – 13,1 proc. asmenų (24 pav.).

2018 m., palyginus su 2014 m., stiprių alkoholinių gėrimų, alaus, vyno vartojimas kasdien, 2-3 kartus per savaitę arba 1 kartą per savaitę sumažėjo ($p<0,0001$ ir $p<0,05$). Nuo 2014 m. stiprius alkoholinius gėrimus, alų ir nuo 2011 m. vyną daugiau vartoja kelis kartus per metus ($p<0,0001$) (5 lent.).

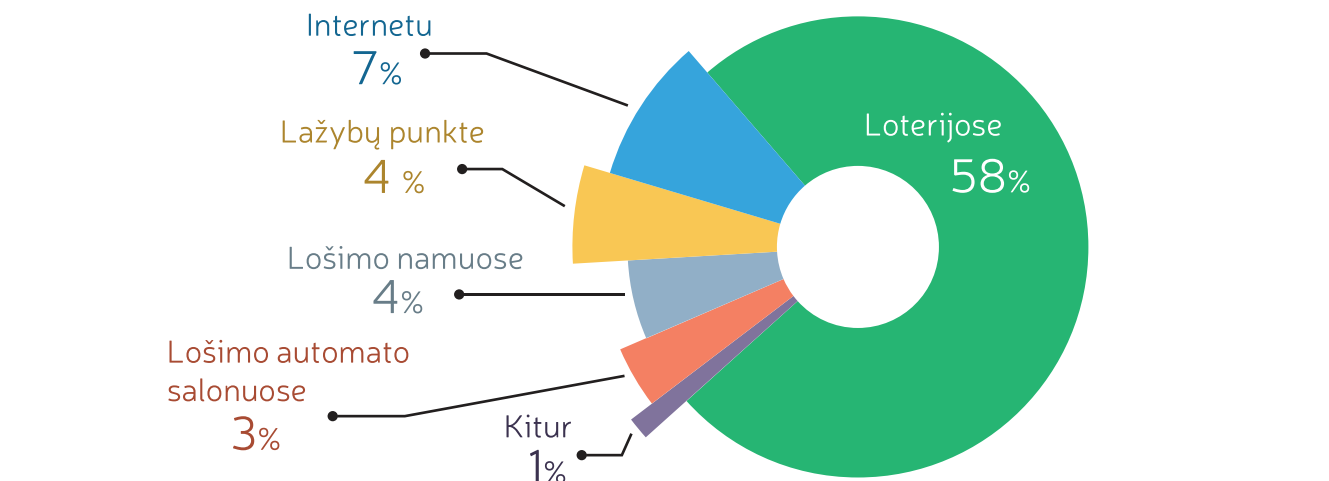
5 lentelė. Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kaip dažnai vartoja tam tikrus alkoholinius gėrimus (proc.)

	Stiprūs alkoholiniai gėrimai			Alus			Vynas		
	2011	2014	2018	2011	2014	2018	2011	2014	2018
Kasdien/2-3 k. per sav.	11**	28,9**	3,4◇	8,9**	24,3**	14◇	2,1**	14,8**	2,1◇
1 k./sav.	11,8*	19,8*	5,8◇	19,1	19,9	14,3◇	8,6**	26,3**	5,2◇
2-3 k./mėn.	38,2**	15,2**	20,1◇	27,9*	16,6*	20,4◇	30,3**	18,4**	18,9◇
Kelis kartus per metus	20,9*	15,2*	48,7◇	15,1	14,3	25,7◇	19,6*	13,3*	38,8◇
Niekada	18,1	20,8	22	29	24,8	25,5	39,4*	27,1*	34,9◇

2018 m., palyginus su 2014 m., mažiau žmonės pažįsta asmenų, kurie per paskutinius metus yra bandę vartoti narkotikus ($p<0,0001$). Remiantis 2018 m. tyrimo duomenimis, kas devintas apklaustas žmogus per savo gyvenimą yra bent kartą vartojęs narkotines ar psichotropines medžiagas be gydytojo paskyrimo (25 pav.).

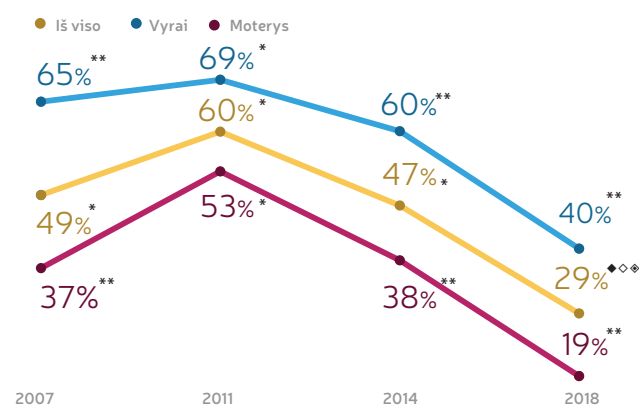
25 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal tai, ar kuris nors pažįstamas per praėjusius metus bandė vartoti narkotikus ir ar bent kartą pats (-i) vartojo narkotinių ar psichotropinių medžiagų be gydytojo paskyrimo (proc.)

26 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kaip dažnai lošia azartinius lošimus, dalyvauja loterijose, 2018 m. (proc.)

Kas antras 2018 m. apklausoje dalyvavęs asmuo teigė, kad per pastaruosius dvejus metus yra dalyvavęs loterijose, 7 proc. nurodė, kad yra lošę azartinius lošimus ar dalyvavę loterijose internetu (26 pav.).

RŪKymo skirtumai pagal socioekonominį duomenis ir metus

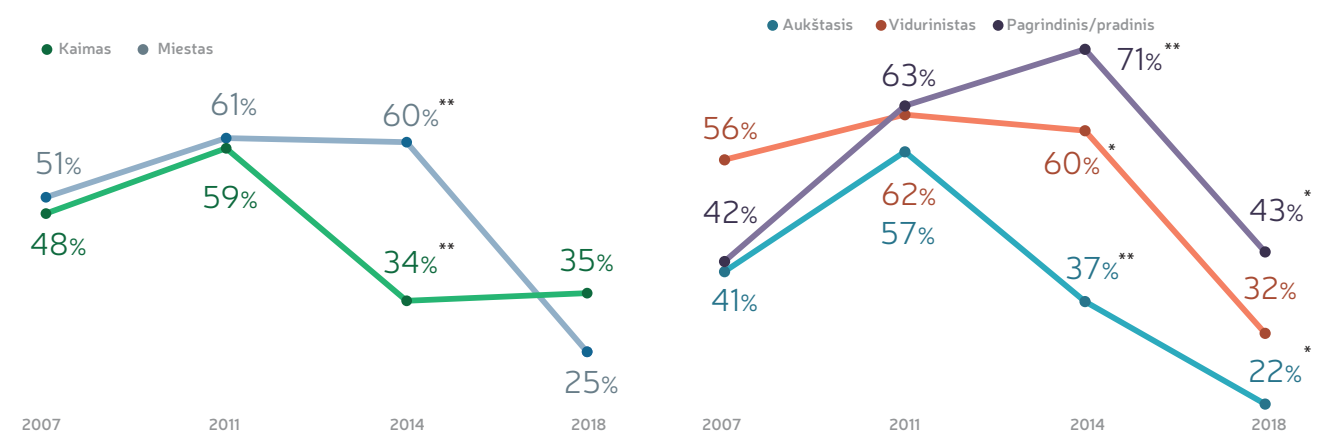

PASTABA: 2018 m. duomenys per paskutines 30 d.

2018 m., palyginus su 2011 m., kasdien ir retkarčiais rūkančiųjų sumažėjo nuo 59,9 proc. iki 29,1 proc. ($p < 0,0001$). Vyrų rūko daugiau nei moterys ($p < 0,0001$ ir $p < 0,05$). 2018 m., palyginus su 2007 m., sumažėjo rūkymo skirtumas tarp vyrų ir moterų. Nuo 2011 m. moterys ir nuo 2014 m. vyrai kasdien ir retkarčiais rūko mažiau ($p \leq 0,0001$) (27 pav.).

27 pav. * $p < 0,05$ ** $p < 0,0001$ (2018 m. palyginti su 2007 m.; 2011 m.; 2014 m.) Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kurie kasdien ir retkarčiais rūko, pagal lytį (proc.)

2018 m., palyginus su 2007 m., padidėjo rūkymo skirtumas tarp miesto ir kaimo gyventojų. Nuo 2011 miesto gyventojai kasdien ir retkarčiais rūko mažiau ($p \leq 0,0001$) (28 pav.).

28 pav. ** $p < 0,0001$ Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kurie kasdien ir retkarčiais rūko, pagal gyvenamąją vietą (proc.)

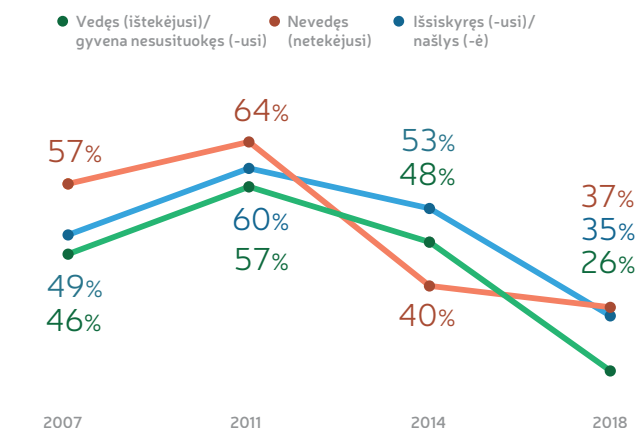
29 pav. * $p < 0,05$ ** $p < 0,0001$ Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kurie kasdien ir retkarčiais rūko, pagal išsilavinimą (proc.)

2018 m., palyginus su 2007 m., 24,4 proc. mažiau jaunimo iki 24 m. rūko kasdien ir retkarčiais ($p < 0,05$). Nuo 2011 m. 25-34 m. ir 45-54 m. ir nuo 2014 m. 55-64 m. asmenys mažiau rūko kasdien ir retkarčiais ($p < 0,05$ ir $p < 0,0001$) (6 lent.).

Pradinį, pagrindinį išsilavinimą turintys asmenys daugiau rūko kasdien ir retkarčiais nei aukštąjį išsilavinimą turintys ($p < 0,05$ ir $p < 0,0001$). 2018 m., palyginus su 2007 m., sumažėjo rūkymo skirtumas tarp aukštąjį ir vidurinį išsilavinimą turinčių asmenų, tačiau padidėjo skirtumas tarp aukštąjį ir pradinį, pagrindinį išsilavinimą turinčių asmenų. Nuo 2011 m. mažiau rūko aukštąjį ir vidurinį išsilavinimą turintys asmenys ($p \leq 0,0001$). 2018 m., palyginus su 2014 m., 27,9 proc. mažiau rūkančiųjų kasdien ir retkarčiais, kurie turi pradinį, pagrindinį išsilavinimą ($p < 0,05$) (29 pav.).

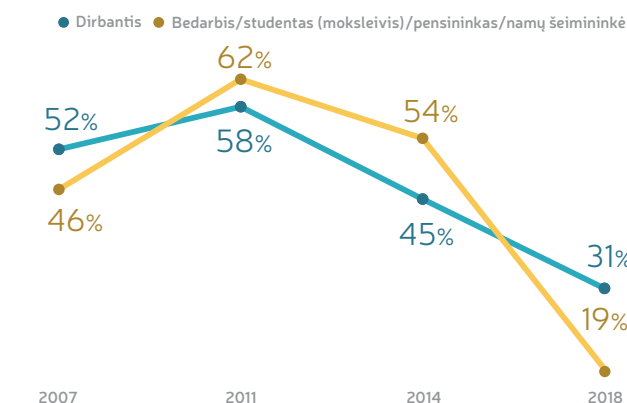
6 lentelė. * $p < 0,05$ Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kurie kasdien ir retkarčiais rūko, pagal amžiaus grupes (proc.)

	<24 m.	25-34 m.	35-44 m.	45-54 m.	55-64 m.	65 + m.
2007	61,9*	37,7*	58,1*	52,6	34,5*	39,1*
2011	58,3	55,3	62,1	64,2	61,5	-
2014	46,7	54,4	39	50,4	66,7	-
2018	37,5	31,3	32,5	31,5	22,4	22,9

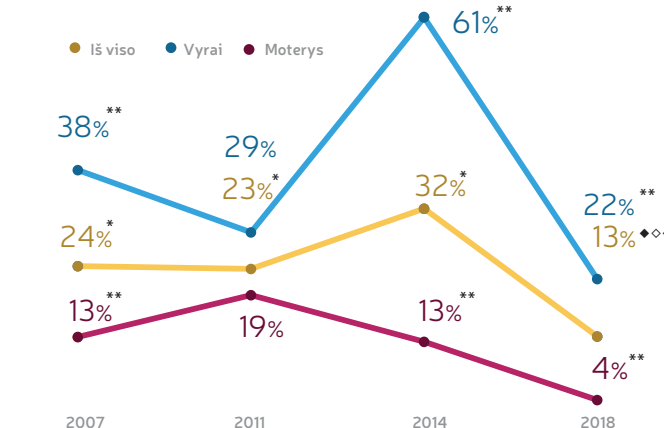
30 pav. $p < 0,05$
Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kurie kasdien ir retkarčiais rūko, pagal šeimyninę padėtį (proc.)

2018 m., palyginus su 2007 m., sumažėjo rūkymo skirtumas tarp išsiskyrusių, našlių ir nevedusių, netekėjusių, tačiau padidėjo skirtumas tarp išsiskyrusių, našlių ir vedusių, gyvenančių nesutuokus. Nuo 2011 m. mažiau rūko kasdien ir retkarčiais išsiskyrę, našliai ir vedę, ištekėjusios, gyvenantys nesutuokę ($p < 0,05$ ir $p < 0,0001$) (30 pav.).

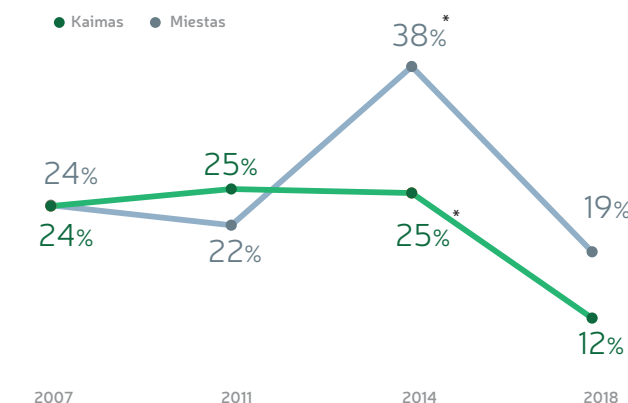
31 pav. $p < 0,05$
Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kurie kasdien ir retkarčiais rūko, pagal pagrindinį užsiėmimą (proc.)

2018 m., palyginus su 2007 m., padidėjo rūkymos skirtumas tarp dirbančių ir bedarbių, studentų, moksleivių, pensininkų, namų šeimininkių. Nuo 2011 m. mažiau kasdien ir retkarčiais rūko tiek dirbantys, tiek bedarbiai, studentai, moksleiviai, pensininkai, namų šeimininkės ($p < 0,0001$) (31 pav.).

32 pav. $*p < 0,05$ $**p < 0,0001$ (2018 m. palyginti su 2007 m.; *2011 m.; **2014 m.)
Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kurie bet kokį alkoholinį gėrimą vartoja du ir daugiau kartų per savaitę, pagal lytį (proc.)

2018 m., palyginus su 2007 m., padidėjo alkoholio vartojimo skirtumas tarp miesto ir kaimo gyventojų. Nuo 2014 m. miesto ir nuo 2011 m. kaimo gyventojai mažiau vartoja alkoholinius gėrimus du ir daugiau kartų per savaitę ($p < 0,05$) (33 pav.).

33 pav. $*p < 0,05$
Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kurie bet kokį alkoholinį gėrimą vartoja du ir daugiau kartų per savaitę, pagal gyvenamąją vietą (proc.)

2018 m., palyginus su 2014 m., 21,8 proc. mažiau 25-34 m. asmenų vartoja alkoholinius gėrimus du ir daugiau kartų per savaitę ($p < 0,05$), 20,1 proc. mažiau 45-54 m. ir 34,6 proc. mažiau 55-64 m. respondentų vartoja alkoholį du ir daugiau kartų per savaitę ($p < 0,05$) (7 lent.).

BET KOKIO ALKOHOLIO VARTOJIMO SKIRTUMAI PAGAL SOCIOEKONOMINIUS DUOMENIS IR METUS

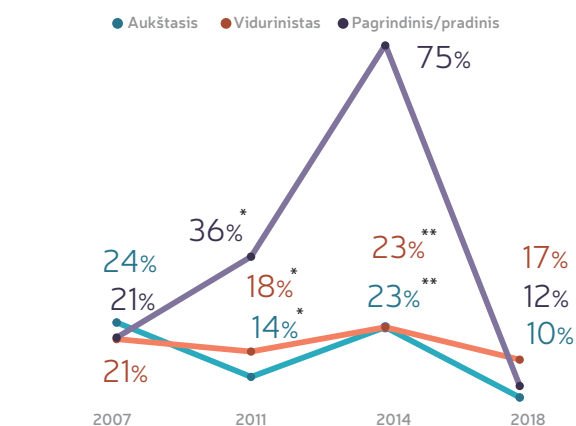
PASTABA: 2018 m. duomenys per paskutines 30 d.

2018 m., palyginus su 2014 m., bet kokio alkoholinio gėrimo vartojimas du ir daugiau kartų per savaitę sumažėjo 18,9 proc. ($p < 0,0001$). 2018 m., palyginus su 2007 m., alkoholio vartojimo skirtumas sumažėjo tarp vyrų ir moterų. Nuo 2011 m. moterų ir nuo 2014 m. vyrų alkoholinių gėrimų vartojimas du ir daugiau kartų per savaitę mažėja ($p < 0,0001$) (32 pav.).

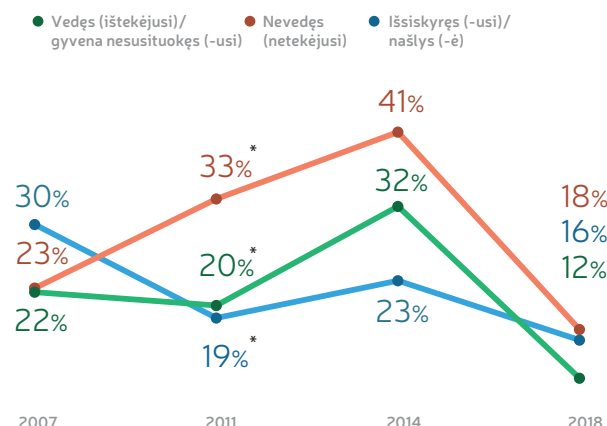
7 lentelė. $*p < 0,05$
Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kurie bet kokį alkoholinį gėrimą vartoja du ir daugiau kartų per savaitę, pagal amžiaus grupes (proc.)

	<24 m.	25-34 m.	35-44 m.	45-54 m.	55-64 m.	65 + m.
2007	21,6	22,6	28,8	29,2	26,5	15
2011	29,2	24,2	18	24,5	24,5	-
2014	45	33,9	25,6	35,8	42,9	-
2018	23,3	12,1	16,2	15,7	8,3	6

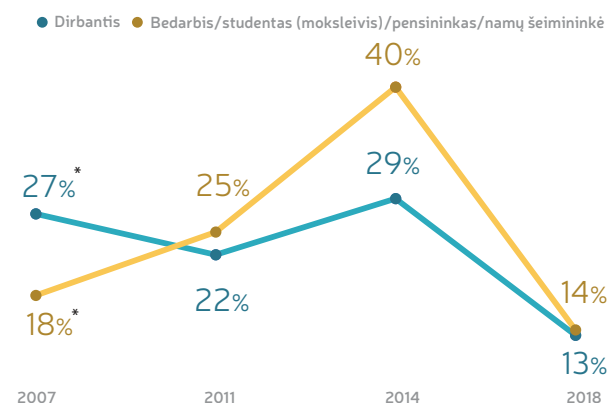
2018 m., palyginus su 2007 m., padidėjo alkoholio vartojimo skirtumas tarp aukštąjį ir vidurinį išsilavinimą turinčių asmenų, tarp pradinį, pagrindinį ir vidurinį išsilavinimą turinčių respondentų. Nuo 2014 m. aukštąjį ir pradinį, pagrindinį išsilavinimą turintys asmenys mažiau vartoja alkoholinius gėrimus du ir daugiau kartų per savaitę ($p < 0,05$ ir $p < 0,0001$) (34 pav.).

34 pav. * $p < 0,05$ ** $p < 0,0001$
Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kurie bet kokį alkoholinį gėrimą vartoja du ir daugiau kartų per savaitę, pagal išsilavinimą (proc.)

35 pav. * $p < 0,05$
Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kurie bet kokį alkoholinį gėrimą vartoja du ir daugiau kartų per savaitę, pagal šeimyninę padėtį (proc.)

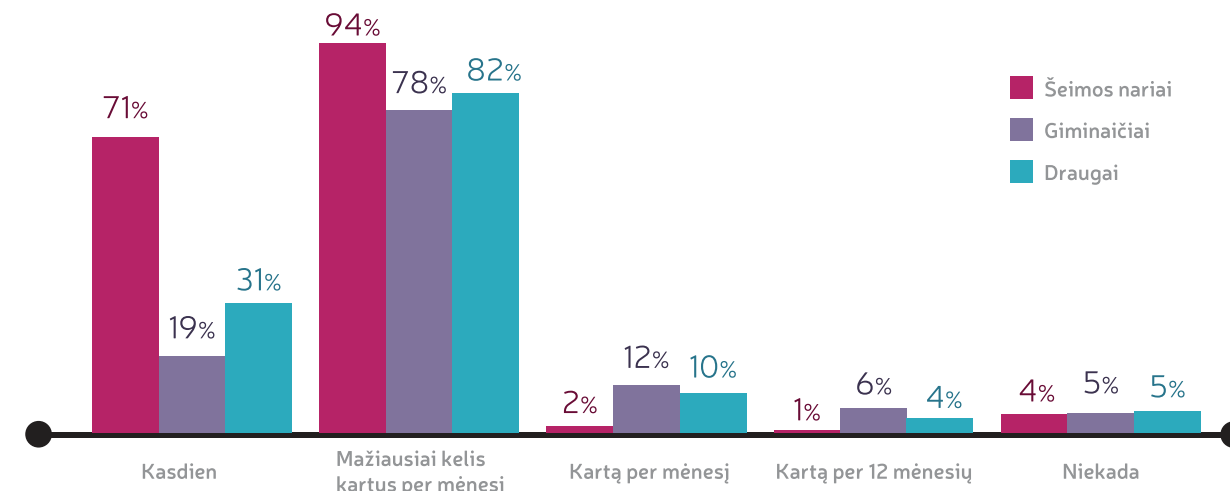

36 pav. * $p < 0,05$
Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kurie bet kokį alkoholinį gėrimą vartoja du ir daugiau kartų per savaitę, pagal pagrindinį užsiėmimą (proc.)

2018 m., palyginus su 2007 m., sumažėjo alkoholio vartojimo skirtumas tarp išsiskyrusių, našlių ir nevedusių, netekėjusių, tarp išsiskyrusių ir vedusių, ištekėjusių, gyvenančių nesituokus. 2018 m., palyginus su 2007 m., padidėjo alkoholio vartojimo skirtumas tarp nevedusių, netekėjusių ir vedusių, ištekėjusių, gyvenančių nesituokus. Nuo 2014 m. nevedę, netekėjusios ir vedę, ištekėjusios, gyvenantys nesituokę mažiau vartoja alkoholinius gėrimus du ir daugiau kartų per savaitę ($p < 0,05$ ir $p < 0,0001$) (35 pav.).

2018 m., palyginus su 2007 m., sumažėjo alkoholio vartojimo skirtumas tarp dirbančių ir bedarbių, studentų, moksleivių, pensininkų, namų šeimininkių. Nuo 2014 m. tiek dirbantys, tiek bedarbiai, studentai, moksleiviai, pensininkai, namų šeimininkės mažiau vartoja alkoholinius gėrimus du ir daugiau kartų per savaitę ($p < 0,0001$ ir $p < 0,05$) (36 pav.).

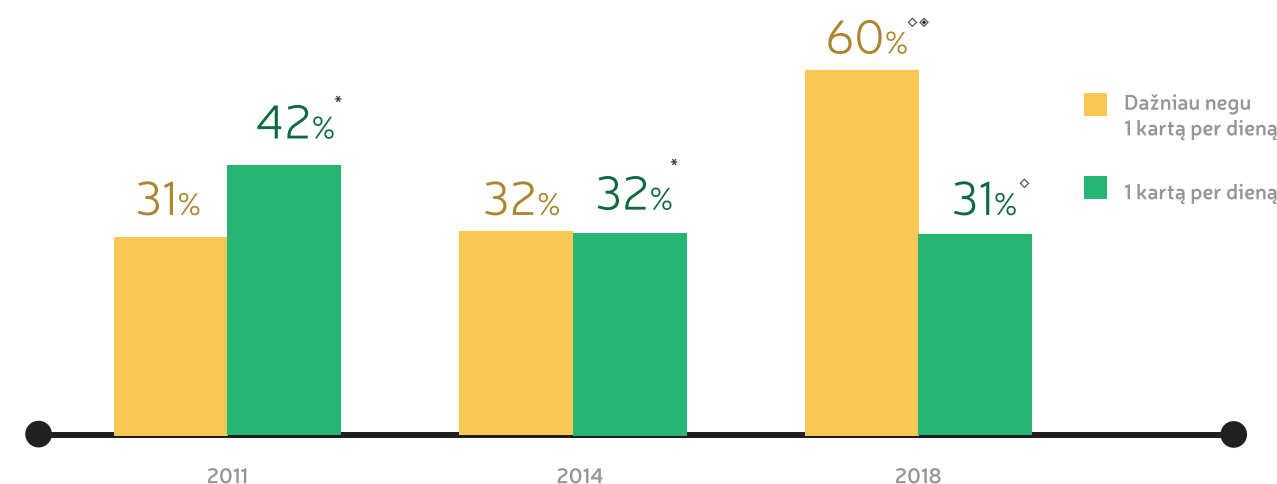
SVEIKATA

37 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kaip dažnai per paskutinius 12 mėn. bendravo su šeimos nariais, giminių, draugais, 2018 m. (proc.)

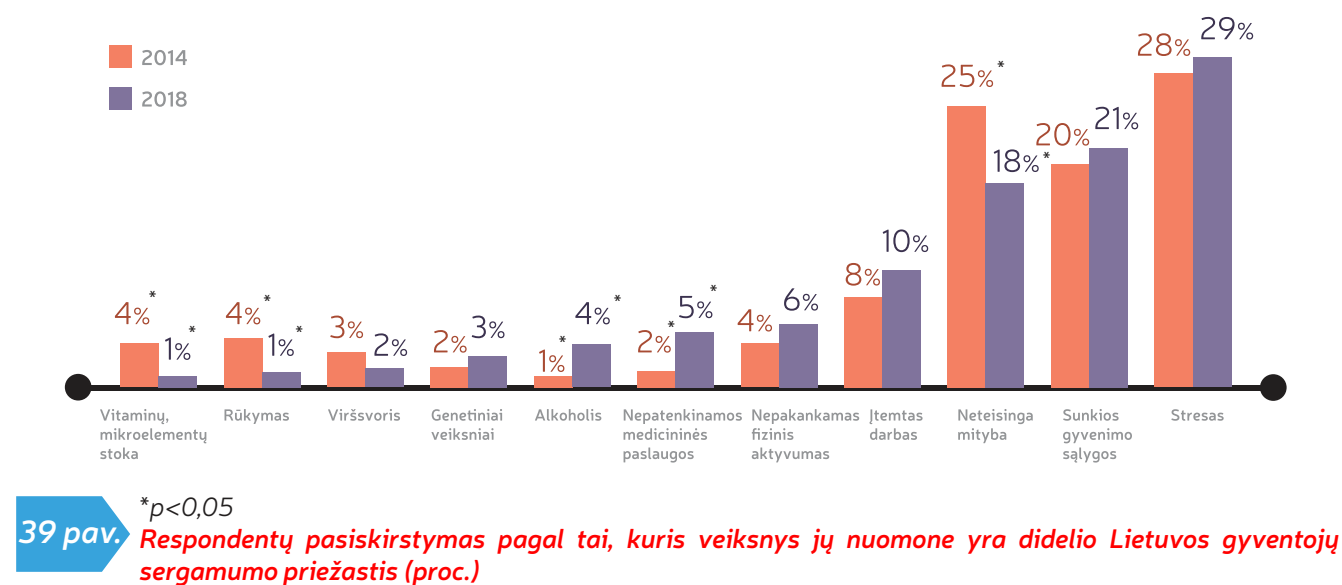
2018 m. mažiausiai kelis kartus per mėnesį su šeimos nariais bendrauja 93,7 proc. apklaustų respondentų, iš jų kasdien - 71,2 proc. Kas penktas asmuo su giminių bendrauja kasdien, 11,5 proc. apklaustųjų - kartą per mėnesį. Trečdalis tiriamųjų su draugais bendrauja kasdien (37 pav.).

2018 m., palyginus su 2011 m., 29,1 proc. daugiau asmenų valosi dantis dažniau negu 1 kartą per dieną ($p < 0,0001$) (38 pav.).

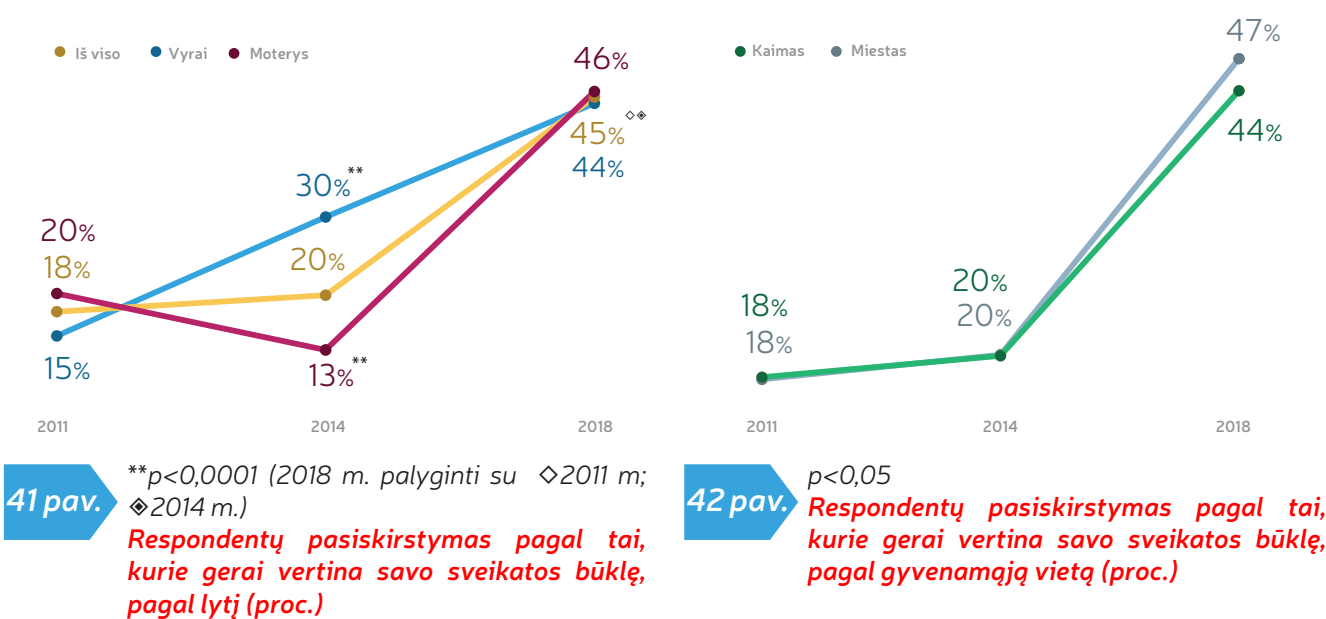
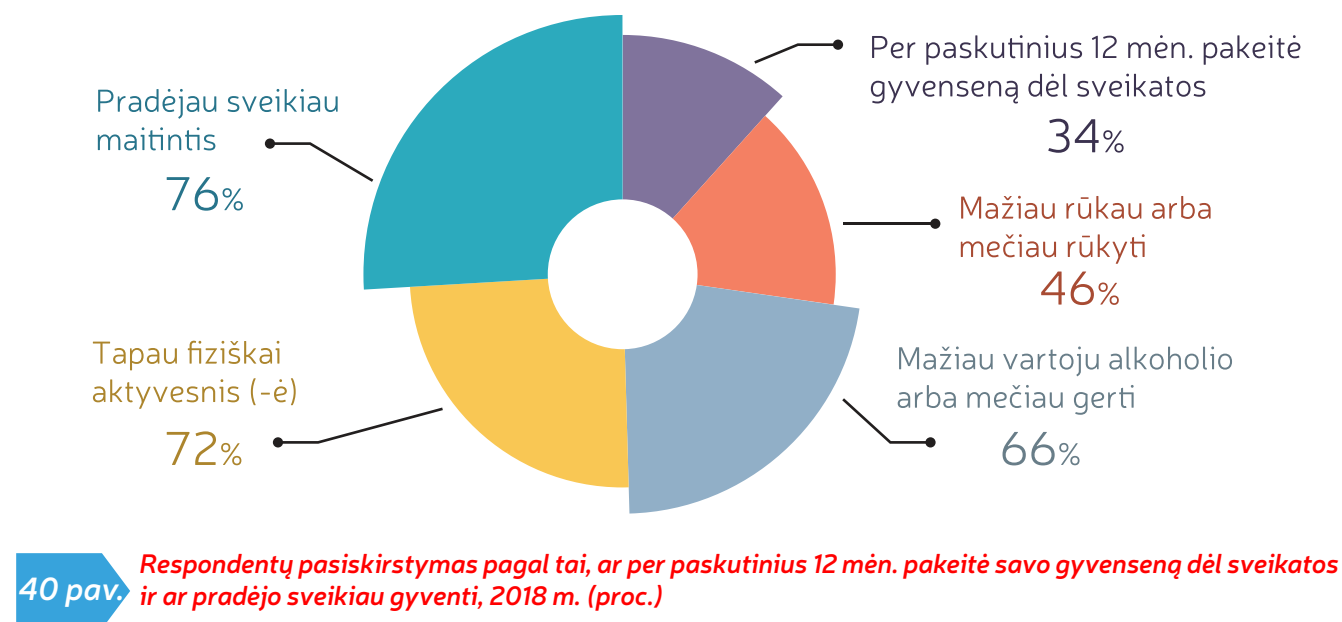
38 pav. * $p < 0,05$ (2018 m. palyginti su $\diamond$ 2011 m.; $\diamond$ 2014 m.)
Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kaip dažnai valosi dantis (proc.)

SAVO SVEIKATOS VERTINIMO SKIRTUMAI PAGAL SOCIOEKONOMINIUS DUOMENIS IR METUS

Remiantis paskutinio tyrimo duomenimis, respondentai daugiausia nurodė, kad stresas yra pagrindinė sergamumo priežastis, antroje vietoje – sunkios gyvenimo sąlygos, trečioje vietoje – neteisinga mityba. 2018 m., palyginus su 2014 m., daugiau asmenų mano, jog nepatenkinamos medicinos paslaugos, alkoholio vartojimas yra sergamumo priežastys (39 pav.).

Remiantis paskutinės apklausos rezultatais, kas trečias apklaustas asmuo nurodė, kad per paskutinius 12 mėn. yra pakeitęs (-usi) gyvenseną dėl savo sveikatos. Iš jų daugiausia nurodė, kad pradėjo sveikiau maitintis ir/ar tapo fiziškai aktyvesniu (-ė) (40 pav.).

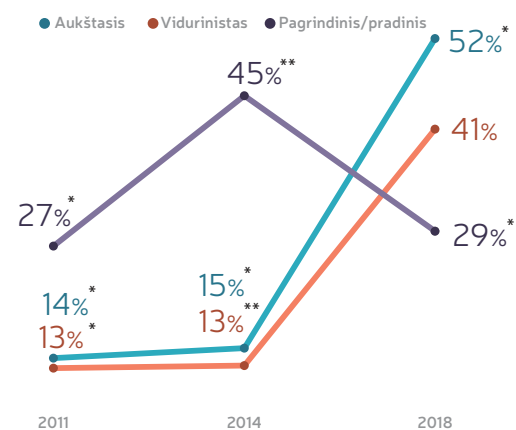

2018 m. kas antras apklaustas gyventojas savo sveikatą vertina gerai ir tai 27,4 proc. daugiau nei 2011 metais ($p < 0,0001$). 2018 m., palyginus su 2007 m., savo sveikatos vertinimo skirtumas sumažėjo tarp vyrų ir moterų. Nuo 2014 m. moterys ir nuo 2011 m. vyrai savo sveikatą vertina geriau ($p < 0,05$ ir $p < 0,0001$) (41 pav.).

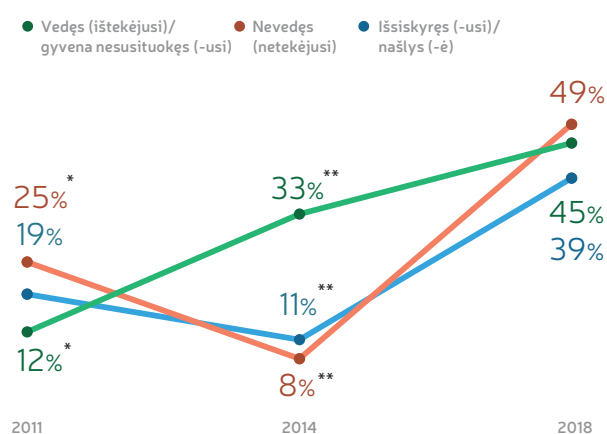
2018 m., palyginus su 2007 m., savo sveikatos vertinimo skirtumas tarp miesto ir kaimo gyventojų pakito nežymiai. Nuo 2011 m. tiek miesto, tiek kaimo gyventojai savo sveikatą vertina geriau ($p < 0,0001$) (42 pav.).

8 lentelė. Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kurie gerai vertina savo sveikatos būklę, pagal amžiaus grupes (proc.)

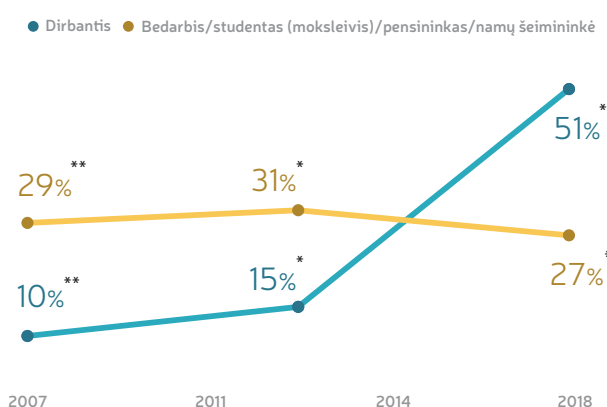
	<24 m.	25-34 m.	35-44 m.	45-54 m.	55-64 m.	65 + m.
2011	35,4*	16*	10,1*	17,5*	18,9	-
2014	42,1	22,9	13,7	20	28,6	-
2018	31,3*	65,2**	55*	41,2*	41,4	31,3**

43 pav. * $p < 0,05$ ** $p < 0,0001$
Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kurie gerai vertina savo sveikatos būklę, pagal išsilavinimą (proc.)

44 pav. * $p < 0,05$ ** $p < 0,0001$
Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kurie gerai vertina savo sveikatos būklę, pagal šeimyninę padėtį (proc.)

45 pav. * $p < 0,05$ ** $p < 0,0001$
Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kurie gerai vertina savo sveikatos būklę, pagal pagrindinį užsiėmimą (proc.)

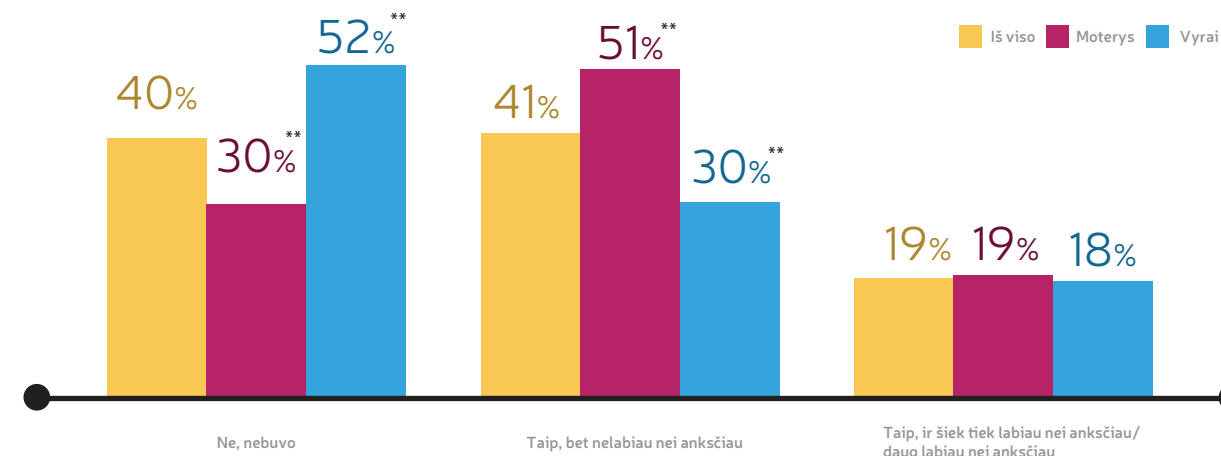
Jaunimas iki 24 m. savo sveikatą vertina geriau nei asmenys nuo 25 m. iki 44 metų ($p < 0,05$). 65 m. ir vyresnio amžiaus asmenys savo sveikatą vertina prasčiau nei asmenys, kurių amžius nuo 35 iki 44 metų ($p < 0,05$). 49,2 proc. daugiau 25-34 m. asmenų, 44,9 proc. daugiau 35-44 m., 23,7 proc. daugiau 45-54 m. respondentų savo sveikatą vertina gerai ($p < 0,0001$ ir $p < 0,05$) (8 lent.).

Aukštąjį išsilavinimą turintys asmenys savo sveikatą vertina geriau nei respondentai, kurie turi pradinį, pagrindinį išsilavinimą ($p < 0,05$). 2018 m., palyginus su 2007 m., padidėjo savo sveikatos vertinimo skirtumas tarp aukštąjį ir vidurinį, tarp aukštąjį ir pradinį, pagrindinį išsilavinimą turinčių asmenų. 2018 m., palyginus su 2007 m., sumažėjo savo sveikatos vertinimo skirtumas tarp vidurinį ir pradinį, pagrindinį išsilavinimą turinčių asmenų. Nuo 2011 m. daugiau asmenų su aukštuoju, viduriniu išsilavinimu savo sveikatą vertina geriau ($p < 0,0001$ ir $p < 0,05$) (43 pav.).

2018 m., palyginus su 2007 m., padidėjo savo sveikatos vertinimo skirtumas tarp išsiskyrusių, našlių ir nevedusių, netekėjusių, tačiau skirtumas sumažėjo tarp nevedusių, netekėjusių ir vedusių, ištekėjusių, gyvenančių nesusituokus. Nuo 2014 m. išsiskyrę, našliai ir nevedę, netekėjusios geriau vertina savo sveikatą ($p < 0,0001$). Nuo 2011 m. daugiau vedusių, ištekėjusių, gyvenančių nesusituokus savo sveikatą vertina gerai ($p < 0,05$) (44 pav.).

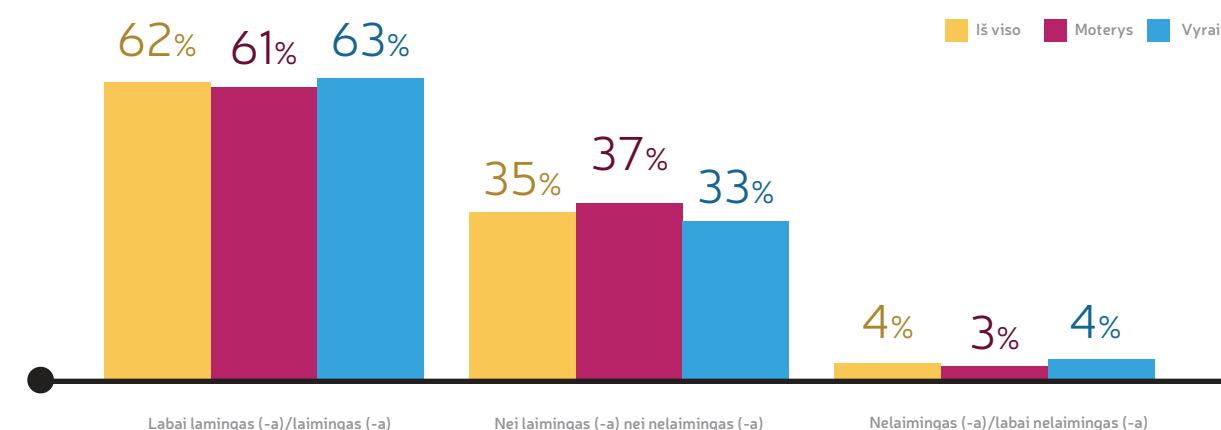
Dirbantys asmenys savo sveikatą vertina geriau nei bedarbiai, studentai, moksleiviai, pensininkai, namų šeimininkės ($p < 0,05$). Nuo 2011 m. daugiau dirbančių asmenų savo sveikatą vertina palankiai ($p < 0,0001$) (45 pav.).

Remiantis 2018 m. apklausos duomenimis, per paskutinį mėnesį moteris nei vyrus buvo dažniau apėmusi prislėgta nuotaika ($p < 0,0001$) (46 pav.).

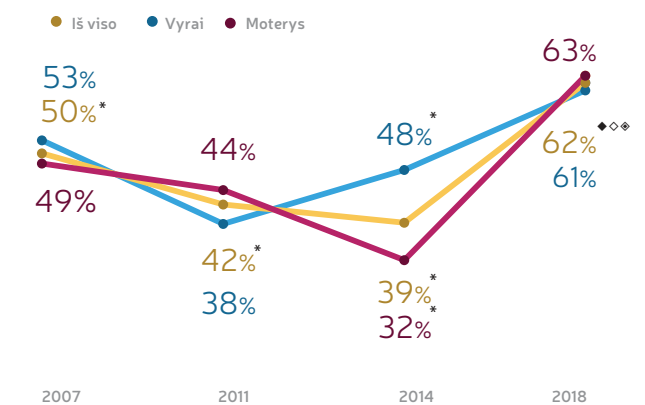
46 pav. ** $p < 0,0001$
Respondentų pasiskirstymas pagal tai, ar per praėjusį mėnesį buvo apėmusi prislėgta nuotaika, nerimas, 2018 m. (proc.)

Remiantis paskutinio tyrimo duomenimis, kas antras apklaustas asmuo jaučiasi labai laimingas arba laimingas. Statistiškai reikšmingų skirtumų pagal lytį nenustatyta ($p > 0,05$) (47 pav.).

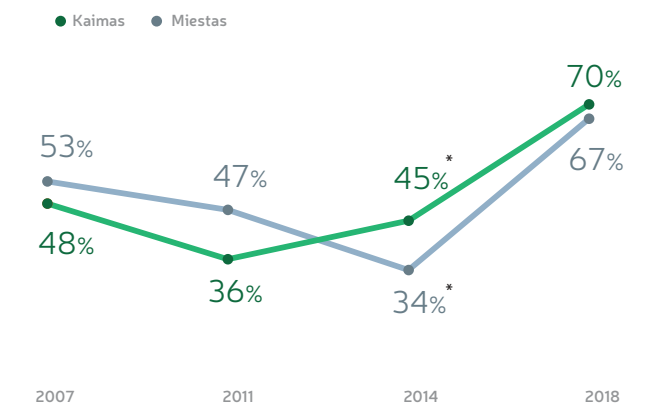

47 pav. $p < 0,05$
Respondentų pasiskirstymas pagal tai, ar jaučiasi laimingas (-a), 2018 m. (proc.)

GYVENIMO KOKYBĖS SKIRTUMAI PAGAL SOCIOEKONOMINIUS DUOMENIS IR METUS

48 pav. * $p<0,05$ (2018 m. palyginti su 2007 m.; 2011 m.; 2014 m.) Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kurie gerai arba labai gerai vertina gyvenimo kokybę, pagal lytį (proc.)

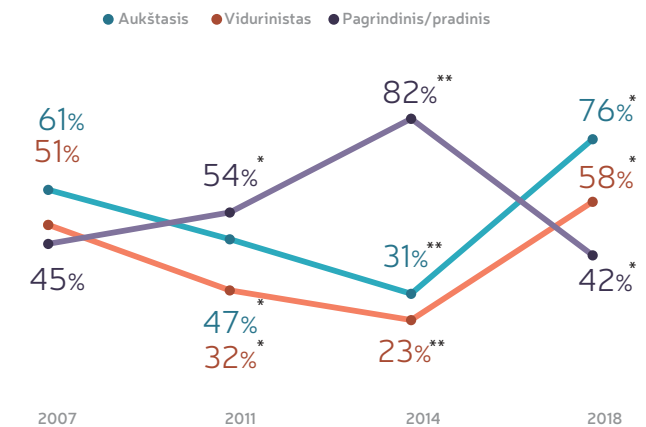
49 pav. * $p<0,05$ Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kurie gerai arba labai gerai vertina gyvenimo kokybę, pagal gyvenamąją vietą (proc.)

2018 m., palyginus su 2014 m., 23,6 proc. daugiau respondentų gyvenimo kokybę vertina labai gerai ar gerai ($p<0,0001$). 2018 m., palyginus su 2007 m., gyvenimo kokybės skirtumas tarp vyrų ir moterų pakito nežymiai. Nuo 2014 m. moterų ir nuo 2011 m. vyrų, vertinančių gyvenimo kokybę labai gerai ar gerai, daugėja ($p<0,0001$) (48 pav.).

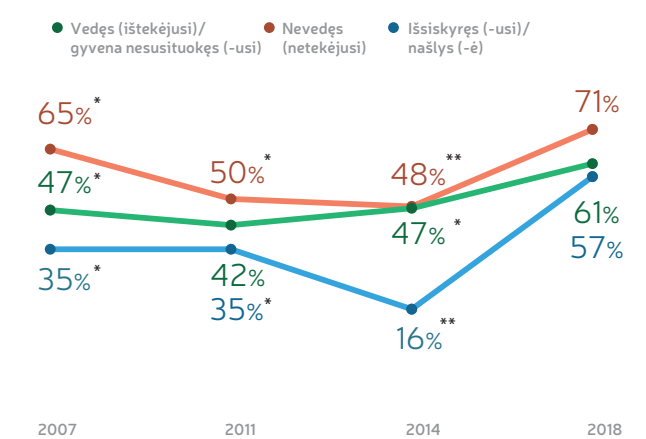
2018 m., palyginus su 2007 m., gyvenimo kokybės skirtumas tarp miesto ir kaimo gyventojų sumažėjo. Nuo 2014 m. miesto gyventojų ir nuo 2011 m. kaimo gyventojų, kurie gyvenimo kokybę vertina labai gerai ar gerai, daugėja ($p<0,0001$) (49 pav.).

9 lentelė. * $p<0,05$ ** $p<0,0001$ Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kurie gerai arba labai gerai vertina gyvenimo kokybę, pagal amžiaus grupes (proc.)

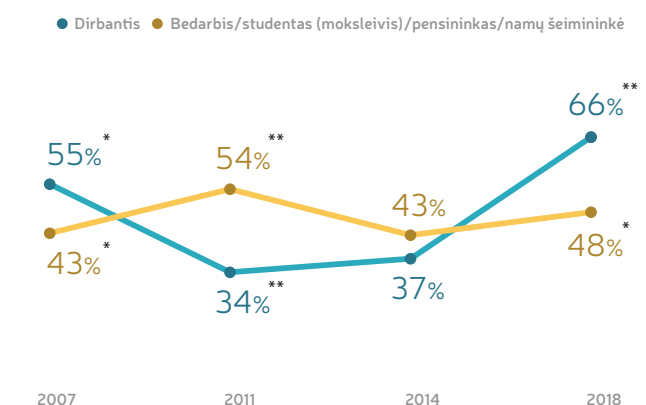
	<24 m.	25-34 m.	35-44 m.	45-54 m.	55-64 m.	65 + m.
2007	59,8*	66,7*	52*	40*	28,6*	35*
2011	60,4**	62,1**	15,7**	43,9**	28,3**	-
2014	70*	48,6*	34,6*	30,9*	14,3*	-
2018	68,8*	71,2*	76,3*	62,5*	50*	47,3*

50 pav. * $p<0,05$ ** $p<0,0001$ Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kurie gerai arba labai gerai vertina gyvenimo kokybę, pagal išsilavinimą (proc.)

51 pav. * $p<0,05$ ** $p<0,0001$ Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kurie gerai arba labai gerai vertina gyvenimo kokybę, pagal šeimyninę padėtį (proc.)

52 pav. * $p<0,05$ ** $p<0,0001$ Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kurie gerai arba labai gerai vertina gyvenimo kokybę, pagal pagrindinį užsiėmimą (proc.)

Daugiau jaunimas iki 24 m. savo gyvenimo kokybę vertina labai gerai ar gerai nei 65 m. ir vyresnio amžiaus asmenys ($p<0,05$). Nuo 2014 m. 22,6 proc. daugiau 25-34 m., 31,6 proc. daugiau 45-54 m. asmenų gyvenimo kokybę vertina labai gerai ar gerai ($p<0,05$ ir $p<0,0001$) (9 lent.).

Aukštąjį išsilavinimą turintys asmenys gyvenimo kokybę daugiau vertina labai gerai ar gerai nei respondentai, kurie turi vidurinį ar pradinį, pagrindinį išsilavinimą ($p<0,05$). 2018 m., palyginus su 2007 m., padidėjo gyvenimo kokybės skirtumas tarp aukštąjį ir vidurinį, tarp aukštąjį ir pradinį, pagrindinį, tarp vidurinį ir pradinį, pagrindinį išsilavinimą turinčių asmenų. Nuo 2014 m. daugiau aukštąjį ir vidurinį išsilavinimą turintys asmenys gyvenimo kokybę vertina labai gerai ar gerai ($p<0,0001$ ir $p<0,05$). Respondentai, turintys pradinį, pagrindinį išsilavinimą savo gyvenimo kokybę nuo 2014 m. vertina prasčiau ($p<0,0001$) (50 pav.).

2018 m., palyginus su 2007 m., sumažėjo gyvenimo kokybės skirtumas tarp išsiskyrusių, našlių ir nevedusių, netekėjusių, gyvenančių nesusituokus, tarp nevedusių, netekėjusių ir vedusių, ištekėjusių, gyvenančių nesusituokus. Nuo 2014 m. daugiau išsiskyrę, našliai, nevedę, netekėjusios ir nuo 2011 m. daugiau vedę, ištekėjusios, gyvenantys nesusituokę gyvenimo kokybę vertina gerai ar labai gerai ($p<0,0001$ ir $p<0,05$) (51 pav.).

Daugiau dirbantys asmenys savo gyvenimo kokybę vertina labai gerai ar gerai nei bedarbiai, studentai, moksleiviai, pensininkai, namų šeimininkės ($p<0,05$). 2018 m., palyginus su 2007 m., padidėjo gyvenimo kokybės skirtumas tarp dirbančiųjų ir bedarbių, studentų, moksleivių, pensininkų, namų šeimininkių. 2018 m., palyginus su 2011 m., 32,4 proc. daugiau dirbančiųjų gyvenimo kokybę vertina gerai ar labai gerai ($p<0,0001$) (52 pav.).

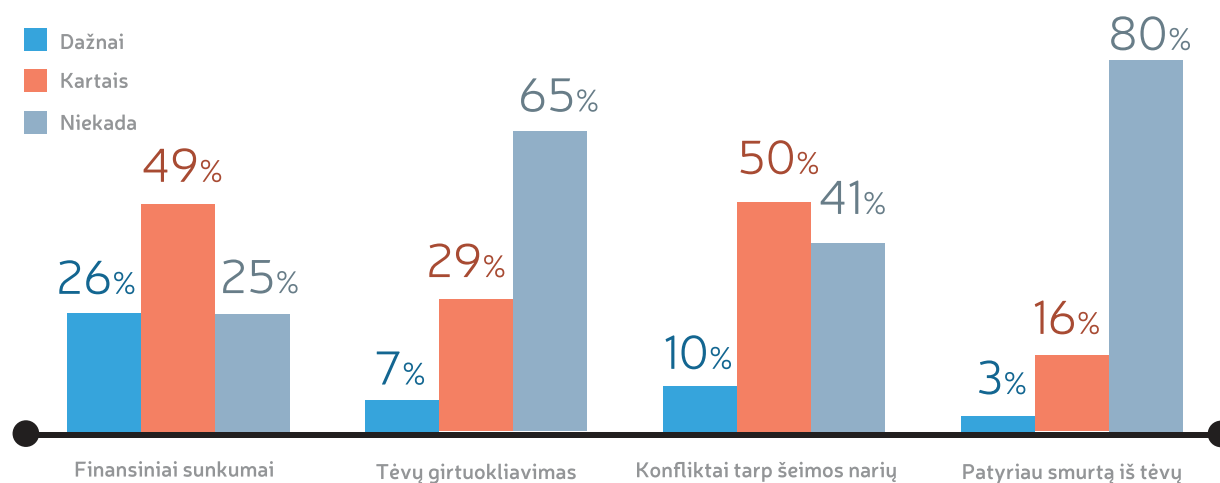
GYVENIMO SĄLYGOS

53 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kaip vertina savo namų aplinkos gyvenimo sąlygas, 2018 m. (proc.)

2018 m. respondentų buvo klausama apie jų namų aplinkos gyvenimo sąlygas. Didžioji dalis apklaustųjų gyvena palankiomis gyvenimo sąlygomis. 99,5 proc. respondentų turi skalbimo mašiną, vonią ar dušo kabiną, 98,5 proc. – vidaus tualetą (53 pav.).

Paskutinio tyrimo duomenimis, vaikystėje ketvirtadalis apklaustųjų dažnai patyrė šeimoje finansinių sunkumų, kas antras finansinius sunkumus patyrė kartais. Kas antro respondento šeimoje kartais kildavo konfliktai tarp šeimos narių, kas ketvirtas kartais patyrė tėvų girtuokliavimą (54 pav.).

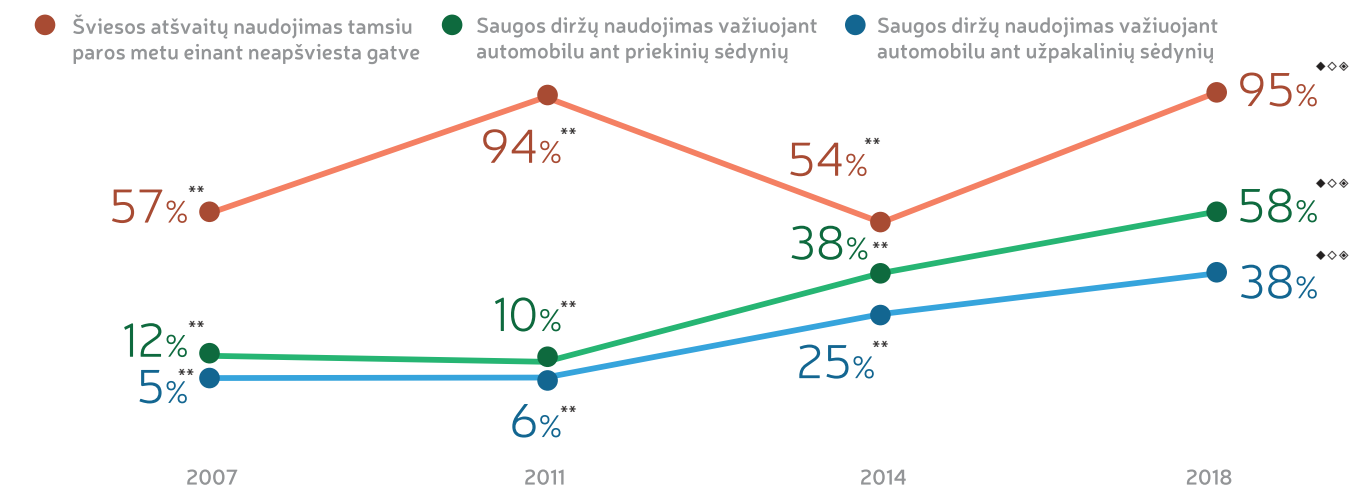

54 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kaip vertina savo gyvenimo sąlygas vaikystėje, 2018 m. (proc.)

EISMO SAUGUMAS

Nuo 2015 m. Klaipėdos rajone mažėja suaugusiųjų mirčių dėl transporto įvykių. 2017 m. užregistruotos 4 mirtys dėl transporto įvykių, iš jų 2 pėsčiųjų mirtys⁴.

2018 m. kas trečias apklausos dalyvis beveik visada naudoja atšvaitus tamsiu paros metu einant neapšviesta gatve ir tai 32,9 proc. daugiau nei 2007 m. ($p < 0,0001$). Nuo 2014 m. daugiau suaugusieji beveik visada prisitvirtina saugos diržų važiuodami ant priekinės sėdynės ($p < 0,0001$). 2018 m., palyginus su 2011 m., 47,2 proc. daugiau respondentų beveik visada prisitvirtina saugos diržą važiuojant ant užpakalinių sėdynių ($p < 0,0001$) (55 pav.).

55 pav. Respondentų pasiskirstymas pagal tai, kurie beveik visada naudoja šviesos atšvaitus, prisitvirtina saugos diržą (proc.)

** $p < 0,0001$ (2018 m. palyginti su 2007 m.; 2011 m.; 2014 m.)

⁴ Mirties atvejų ir jų priežasčių valstybės registras, Higienos institutas.

KONTAKTAI

Klaipėdos rajono savivaldybės visuomenės sveikatos biuras
Klaipėdos g. 11, LT-96135 Gargždai,
tel. (8 46) 45 37 54, faks. (8 46) 47 00 64,
el. p. info@visuomenessveikata.lt; www.visuomenessveikata.lt